

XIII EVF. * SZAM 227
(10) — Kolozsvár, 1930
október 19 Vasárnap
5691 ÉV - TISRI 27

TAXA POSTAL
PLATITE in NUME
No 244 716 92

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10. szám. Telefon: 9 77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KULFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A U
és I

Cikke
forrás

Kézirat
és megírt

Diszkrét 2. II. e. S.

Ramsetter Robert

BUDAPEST

A kolozsvári egyetem jubileuma

A kolozsvári román Alma Mater hét-
főn ünnepli meg tennellásának tizedik
évfordulóját. Az egyesületi ünnepségek
ciklusában ez lesz az utolsó s az egyes
országok politikai és földrajzi beol-
vadásának megünneplése után a hétfői
jubileum a románság kulturális egye-
sülését kívánja szimbolizálni. Az ünne-
pségek ennek megfelelően a leglényesebb
keretek között s a hivatalos pompa ösz-
szes kellékeivel fognak lezajlani. Ko-
lozsvár városa két napig falai között
látja vendégül a királyi családot, élén
Románia új uralkodójával, aki trón-
jának eloglalása óta ezuttal fogja első
izben hivatalosan is meglátogatni a vá-
rost. A kormány a felséges vendégeken
kívül meghívta a jubilaris ünnepségek-
re Románia néhány külföldi barátját is,
akik még a háboru előtt sikra szálltak
az erdélyi románság jogaiért. Így meg-
hívást nyertek az ünnepségekre a cseh
Zavoral abbé és Scotus Viator, a neves
angol publicista, akiket ez alkalommal
az egyetem díszdoktorává fognak fel-
avatni. Ugy hisszük, hogy az uralkodó
jelenléte s a külföldi vendégek promo-
válása mélyebb szimbolikus értelmet
adnak a kolozsvári egyetem jubilaris
ünnepségeinek.

A kolozsvári egyetem speciális helyet
foglalt el és különlegese missziót volt
hivatva betölteni azon generációk éle-
tében, amelyek a kolozsvári Alma Ma-
ter falai között sajátították el a maga-
sabb kultúra és műveltség alapjait. Ez
az egyetem olyan földterület középpont-
ján fekszik, amelyen nemcsak az egye-
sülésben évszázados nemzeti álmok meg-
valósulását látó románok, hanem igen
tekintélyes számú kisebbségek is lak-
nak. Olyan kisebbségek, amelyek nyu-
gati civilizáció adottságai között éltek,
amelyek számára a kultúra e földterü-
let nemes hagyománya volt és amelyek-
nek a kolozsvári egyetemen keresztül
kellett volna eleven kontaktusba kerül-
niük azzal a szellemiséggel, amelyet az
új világ reprezentált. El sem lehetett
volna képzelnünk az itt élő népek számára
a közeledésnek és a békés együttélés
létfeltételeinek megteremtésére alkal-
masabb instrumentumot, mint a kolozs-
vári egyetemet, amely a többségi nem-
zet nyelvén, a megértés és a szeretet
szellemében nevelhette volna a felnövő
új nemzedékeket, egy átfogó és egyete-
mes emberi kultúra értékeivel árasztva
el őket, függetlenül az egyetemi polgá-
rok fajára, vagy származására.

Talán nem lesz ünneprontás, ha meg-
állapítjuk, hogy ez nem mindig és nem
mindenben így történt. Való igaz, hogy
az egyetem tanári karának tulnyomó
többsége csakugyan európai szellemben
igyekezett felfogni hivatását s ennek
megfelelően betölteni a katedrát, ame-
lyet elfoglalt. Akadt azonban egy-két
professzor, akik a szeretet és a megértés
helyett a gyűlölet és széthúzás aposz-
taivá lettek. Ezeknek tevékenysége ta-
lán nem is tudta volna megváltoztatni
az egyetem szellemét, ha a gyűlöletet
hirdető szavak nem találtak volna
időnként meghallgatásra a kolozsvári
egyetemen tanuló diákságnak egy bizo-
nyos csoportjánál. Mert a kolozsvári
egyetem tízéves történetéhez tartozik
az a fájdalmas megállapítás is, hogy az
ittani Alma Mater falai közül indult
ki az immár nyolc esztendő multra
visszatekintő mozgalom, amelyhez zsidó
diákok betört fejei és zsidó egyetemi
hallgatók szárazainak könnye és szenvedé-
se tapadt. A fiatal kolozsvári román
egyetem kapui, amelyek az impérium-
váltás első éveiben szélesre tárultak,
minden tanulásra, magasabb kultúrába
vágó ifju előtt, 1922-ben brüszkül be-
zárultak a zsidó diákoknak jórésze előtt

nem törvénybe iktatott paragrafusok
tiltó rendelkezése, hanem a zsidó diá-
kok testi épségét és életét veszélyeztető
„kilengések” miatt.
Románia külföldi barátai, akiket hét-
főn a kolozsvári egyetem díszdoktorai-
vá fognak avatni, nemcsak a román
nemzet jogaiért, de az általános elnyo-
matás ellen is harcoltak annakidején
és az ő elképzelésükben Erdélynek
Nagy-Romániához való csatolása min-
den bizonnyal nemcsak a román nem-

zeti ideálok megvalósulását, hanem az
általános emberi igazságosság érvénye-
sülését is kívánta jelenteni. A kolozs-
vári egyetem jubilaris ünnepségei na-
gyon sokat nyernének fényükben és bel-
ső jelentőségükben, ha vezetői és az ál-
lam urai elmondhatnák, hogy az elmúlt
tiz esztendő alatt a kolozsvári Alma
Mater válogatás nélkül mindenkit ke-
blére fogadott, aki tanulni és fejlődni
akart ebben az országban. Ebből a szem-
ponthól nyer szimbolikus jelentőséget a
külföldi vendégek doktorráavatása ép
ugy, mint II. Károly király jelenléte,
aki trónralépte alkalmából és azóta is

több ízben hangsúlyozta, hogy szeretet-
tel fogadja királyi jogára alá az ország
összes polgárait s valamennyiüknek
megértő uralkodója kíván lenni, függet-
lenül azoknak származásától. Hinni sze-
retnek, hogy a jubileumi ünnepségekkel
egyszersmindkorra lezárul az az éra,
amelyet a kolozsvári egyetem működése
az elmúlt tíz esztendőben képviselt és
egy új korszak nyílik meg az egyetem
életében, a zavartalan tanulás és fejlő-
dés és a békés együttélés korszaka. Eb-
ben a reményben köszöntjük mi is a
kolozsvári Alma Mater tíz éves jubi-
leumát.

Husz milliárd kárt okozott Romániának a gabona áresése

A gazdasági világválság kulminációs pontja felé közeledik

Bucuresti Bukarest, október 18.
(Az Uj Kelet tudósítójától.) A gaz-
dasági krízis, amely egyre jobban ne-
hezedik az ország lakosságára, ugy-
látszik, csúcspontja felé közeledik. A
válság, amely az egész világon fel-
ütötte a fejét, katasztrófálisan rendi-
tette meg az összes európai és ten-
rentuli államokat és így a romániai
krízis okai is elsősorban a világvál-
tságban keresendők.

A krízis a legrosszabb
időben következett be.

Romániát a válság éppen abban az
időben érte el, amikor az ország leg-
jobb uton volt a közgazdasági élet
szanalása felé. Könnyen érthető, ha
két évvel ezelőtt közgazdasági kö-
reink optimizmussal tekintettek a jö-
vő elé: a stabilizációs kölesön, az ide-
genfaló törvények hatályon kívül he-
lyezése és az évről-évre ismétlődő ki-
tűnő termések már-már megteremtet-
ték a fejlődés előfeltételeit. A gazda-
sági válság közbenjött azonban mi-
nimálisra redukálta a külföldi tőke
áramlásának várható jó következmé-
nyeit, az áruk esésével leszállította az
exporteikkekből folyó jövedelmeket
és a külföldi piacok felleveleképessé-
gének legyengítésével zárta a termé-
kek kihelyezésének útját. A gabona-
árak esésének következtében

Románia az elmúlt két év alatt
20 milliárd lejt veszített,

de jelentékeny veszteségek érték az
országot a petróleum, fa, marha, stb.
rohamos áreséséből is. Másrésztől pe-
dig a külföldi tőke, amely a tiltó tör-
vények megszüntetésétől várta, hogy
Romániával felvegye az összekötte-
tést, ahelyett, hogy intencióinak meg-
felelően egészséges beruházásokat
eszközölt volna az országban, sietve
kivonult az országból vagy legalábbis
nagy részben leállította a megindított
tranzakciókat. A világválság okozta
tehát a Romániában urrá lett gazda-
sági depressziót. Látnunk kell azon-
ban, hogy melyek ennek a világvál-
ságnak a jelenlegi és milyen további
következményekkel járhat ugy a vi-
lágpiacon, mint Románia gazdasági
helyzetére.

A krízis okai.
Mint minden világválság, így a je-
lenlegi is, sok olyan részletet ölel ma-
gába, amelyeket eddig nem világítot-

tak még meg kellőképpen. Egy dolog
azonban nyilvánvaló: az elmúlt év ok-
tóberében a newyorki tőzsdén bekö-
vetkezett krach indította meg a krí-
zisnek mai periódusát. Azóta minden
nagy kereskedelmi iparvállalat csök-
kentette a kihelyezést és ezáltal elő-
zárta a katasztrófális áreséseket, a
bankok pedig, csökkentve a kihitelez-
ést, az ipari élet produktivitása elől
zárták el a fejlődés útját.

A világválság arányai leginkább a
nagyipari államokban megnyilvánuló
munkanélküliségben és a nagyvállala-
tok bukásában ismerhetők fel. A
munkanélküliségre vonatkozó legutol-
só információk szerint

az Egyesült Államokban a mun-
kanélküliek száma 7 8 millió
között mozog.

Angliában a munkanélküliek száma
szeptember végén 2 millió 116 ezer
volt a múlt év szeptemberében kimu-
tatott 1 millió 163 ezerrel szemben.
Németországban három millió mun-
kanélküli van és Olaszországban, Ma-
gyarországban, Lengyelországban és
Ausztriában a helyzet aránylag ép-
pen ilyen nehéz.

A katasztrófális áresések.
A munkanélküliség növekedésével
párhuzamosan mindenütt kimutatha-
tó az áruk óriási méretű felhalmozása
amellyel természetszerűen jár együtt
az áruk katasztrófális zuhanása. Az
alábbi statisztika tragikusan világít
rá arra, hogy az áruk esése olyan mé-
retű, mely az egész vonalon közel
százszázalékos zuhanásokat eredmé-
nyezett.

1929. szeptember
Buza bshelenként 131 dollár, árpa 75,
zab 69, tengeri 101, cukor 4.02, gyapot
17.30, kaucuk 10.50, réz 84, ólom 24.75
dollár.

1930. szeptember
Buza bushelenként 77 dollár, árpa 128,
zab 31, tengeri 85, cukor 1.03, gyapot
1-0.25, kaucuk 3.75, réz 50, ólom 17.50
dollár.

Mintthogy pedig a természeti terméke-
ket mindenütt az ipari munkások nagy
tömege termeli és közvetítői a kiskeres-
kedők, ezek az áresések katasztrófálisan
sújtják ugy a kispolgári, mint a mun-
kás tömegeket.

A termelés és a fogyasztás közötti ki-
egyensúlyatlanság okait a legkülön-
bözőképpen magyarázzák. Vannak, akik
azt állítják, hogy a racionalizált nagy-

ipar a modern technikai vívmányok be-
vezetésével vált a munkanélküliség és a
fogyasztás csökkenésének okozójává. Má-
sok szerint a tömegek fogyasztóképessé-
ge csökkent, mert bebizonyult, hogy az
Egyesült Államokban, Angliában és Né-
metországban egy ember átlag 10-13
százalékkal kevesebb gabonát vásárol,
mint azelőtt.

Mit lehet tenni?

Hogy az általános pauperizálódás kö-
vetkeztében beállott a fogyasztás-csök-
kenés, az nyilvánvaló jelensége a vál-
ságnak. Nem állott fenn azonban az a
válság bekövetkezése előtt, mely tudva-
levőleg a jólét korának volt tekinthető
Európaszerte. Sokkal valószínűbbnek lá-
szik az a feltevés, hogy a válság oka a
termelés fokozott teljesítményével szem-
ben az általános árzuhanás, amelyek ar-
ra vezettek, hogy a raktárak mindenütt
zsúfolóságig megteltek, míg a tömegek vá-
sárlóképesége a minimálisra csökkent.

Ugyanakkor jelentékenyen befolyásol-
ták a krízist az angol és francia gyarmat-
okban és Szovjet-Oroszországban du-
duló zavargások, amelyek szintén jelen-
tékenyen járultak hozzá a tömegek el-
szegényedéséhez. Hogy milyen követke-
zményekkel fog járni a krízis a világ pia-
cára, azt előre látni nem lehet. Mint
ahogy nem lehetett 1927-28-ban, az ál-
lamok nyugodt prosperitásának idején
előre látni a mai krízis bekövetkezését,
ugy nem lehet jóslatokba bocsátkozni a
mai válság kimenetelét illetően. Min-
den körülmények között az országnak
az a teendője, hogy yellenállóképes szer-
vezetbe tömörítse a román gazdasági té-
nyezőket, amellyel legalább is csökken-
teni lehet a krízis méreteit.

LLOYD GEORGE KONFERENCIA ÖSSZEHÍVÁSÁT SÜRGETI AZ AN- GOL MUNKANÉLKÜLISÉG ÉRDE- KÉBEN.

London, október 18. A liberális párt
kongresszusán Lloyd George ismertette
a bel- és külpolitikai helyzetet. Kivána-
tnak mondotta a munkanélküli segé-
lyezés mai rendszerének reformját és a
munkanélküliség kérdésében a gazdasá-
gi élet faktorainak bevonásával konfe-
rencia sürgős megtartását.

MEGELÉNKÜLT AZ UKRÁN FORRA DALMÁROK TEVEKENYSÉGE

Varsó, október 18. Kelet-Galiciában
az ukrán forradalmárok tevékenysége
megelénkült. Lembergben és Tarnopol-
ban ukrán terroristák és a karhatalom
között a külterületen éjjeli tüzharc folyt
Tarnopolban a küzdelemből 11 sulyos se-
besültet szállítottak kórházba, mindany-
nyian terroristák.

Értesítések

ITÉS
Káknak montiro-
ranyozását és javi-
ndó kiállítás. Som-
liu Maniu.

nyit Kolozsváron
a. Olesó áruk, uta-

EGELHETEST!
elérhetnek ügyes
zavók látogatásá-
zálás „Allandó ke-
tudolf Mossehoz.

TÖT KERESUNK
ból. Ajánlatokat
jeligére a Rudolf
atához kérünk.

szereztek italmérés-
ló; esetleg pénzes-
kiadóhivatalban

ÜZLET LELKE:
UJ KELETBEN

Már kenyérre sem telik az embereknek

A 2-5 lejes buzaárak és a 6-8 lejes kenyérárak mellett tönkremegy a mezőgazda, a malmos, a lisztkereskedő, a pék — Kolozsváron 25 százalékkal visszaesett a kenyérfogyasztás — A túlzott közterhek miatt állott elő ez a helyzet

Cluj—Kolozsvár, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kenyérgyártás, illetve a kenyérárak és a gabonaárak között mutatkozó nagy különbség európai problémává nőtt, amely egyaránt foglalkoztatja az összes agrárállamokat. Budapesten most zajlik éppen a pékek háborúja, amelynek hullámai nálunk különösen Bukarestben, Brassóban és Kolozsváron már hosszabb idő óta izgatják a kedélyeket. A probléma súlyosságát a legjobban bizonyítja az a tény, hogy

a magas kenyérárak ellenére a mezőgazdaság, a malomipar és a pék-ipar versenyt panaszkodik a fogyasztóval.

aki pedig különlegesen kiszolgáltatva érzi magát, miután a kenyér árát ma is hatóságilag szabályozzák, csak nem a gabona és a liszt árához viszonyítva. A kenyérárak maximalálásának eredeti célja az volt, hogy a nagy fogyasztó tömegeket megvédje az esetleges spekulációtól, vagyis olcsó kenyéret biztosítson a fogyasztóknak. Nálunk azonban ezuttal is túl lóttek a célon és így jutottunk el a következő fonák helyzet-hez:

A gazda tragédiája

A búzát a kereskedő a gazdától vásárolja olyan áron, amely még a termelési költségeket sem fedezi. Emiatt a gabonatermő mezőgazdák katasztrófális helyzetbe kerültek. De az olcsó gabonán a vevő sem nyer, mert a lisztárakat lecsorították a buza ára és a kenyér maximális ára közé és a malmos és a lisztkereskedő megfullad a két határösszeg fajtogatásában. Ennek tulajdonítható, hogy

abból a 300 nagymalomból, amely a háború utáni első években dolgozott, már alig harminc van meg

és ezek közül is alig néhány tudja magát fenntartani, a többit az első szellő elfújhatja a föld színéről.

De nem különb a kenyérgyártók és a pékek helyzete sem. A fogyasztóközönység, amely csak azt látja, hogy a buza ára ma 2.50—3 lej kilónként, viszont a kenyér kilójáért 6 és 8 lej kell fizetnie, alig hiszi el, hogy a sütőipar is tönkremegy. Minden politikai kortesfogás és agitációs szólam ellenére — ez így van. Mert a kenyéret nem búzából, hanem lisztből sütik. A búzát, amíg eljut a malomba, szállítani kell és ez ma vagononként 6000—6500 lejbe kerül a régebbi 2000 lej helyett, és a megőrlése újabb

Árainkat leszállítottuk!

Világszerte több mint 30.000 drb. forgalomban!

légfűtéses folytonzó kályha
10 kiló fűt 24 órán át

egy normál szobát. Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyetlenesen fűtenek. Legtakarékosabb leghigiénikusabb fűtés. Árlapot díjtalanul küld

SZÁNTÓ DEZSŐ ÉS FIA

redőny- és kályhagyára Oradea Kályháinkból állandó lerakat az összes vidéki városokban. Acéllemezredőnyök. Esslingeni faredőnyök.

Lerakat:

BÁRZEL VASÚZLET, SALAMON & FELSNER Cluj, Széchenyi-tér

6000 lej költséget jelent. Be- és kifuvározási költségek 1000 lej,

a forgalmi adót és proporcionális bélyegilletéket még ma is 90 ezer lejes buzaárak után és nem a napi 25 ezer lejes ár után szedi az állam a malmoktól, ami újabb 2700 lejjel drágítja meg a liszt vagonját.

Egyéb költségek is vannak még (adminisztráció, zsákok kopása, kamat, stb.) amelyek ugyancsak 2700 lejt tesznek ki vagononként. A városoként szedett kilónként 35 bani értékilleték is 2600 lejt tesz ki egy vagon lisztnél. Végeredményben az összes költségekkel együtt 35 ezer lejbe kerül a búzából 50.540 lejbe kerülő lisztet állít elő a malom.

A malomipari válság oka

Ahhoz, hogy pontos kalkulációt kapjunk a sütőiparos költségeiről, tudni kell, hogy egy vagon buza kiörléséből 600 kiló grizes liszt keletkezik, amelyet 8 lejért hoznak forgalomba. A lisztkereskedő tehát összesen 4800 lejt kap érte. A kiörlött búzából 2900 kiló fehér liszt kerül ki, amelyet a malom, vagy a kereskedő 7 lejért ad el a péknek, vagyis 20.300 lejt kap érte. Ugyanebből a vagon búzából kiörlőnek 3800 kiló barnalisztet, amelyből 5 lejes ár mellett 19.000 lejt kap az eladó. Kétszáz kiló fekete lisztért 400 lejt kap, 2500 kiló korpáért 1.30 lejes egységárban 3250 lejt.

Egy vagon búzából tehát, amely 50.540 lejbe került, a malmos vagy a lisztkereskedő 47.750 lejt kap vissza.

Tehát ténylegesen ráfizet. És hogy ezt a veszteséget kiküszöbölje, nem marad más választása, mint az, hogy valahol, — akár az állam, akár a város, vagy a pék, vagy a gazda rovására — behozza a különbséget, vagy pedig — tönkremegy, amint az elgtöbbször be is következett a malomiparban.

Ráfizet a sütőiparos is

Mit keres a sütőiparos? A pék a fehér lisztet 7 lejért, a barnát 5 lejért veszi. A nyersanyaghoz — a bukaresti kereskedelmi és iparkamara által kiküldött vizsgálóbizottság megállapításai szerint — még a következő költségek járulnak: 1.32 százalékos bélyegilleték és 2.20 százalékos forgalmi adó, továbbá az egyenesadó, telepadó, frontadó és más adók címén 750 gram liszt után 0.80 lej. A kenyér fuvardíja, a viszonteladók jutaléka, munkabérek, világítás, műhelybér stb. megint 2.50—2.90 lej. Végeredményben a kenyérgyártásnak 3.75, a péknek 3.30 lej költsége van egy háromnegyedkilós kenyérnél.

A liszt drával együtt egy kiló fehér kenyér 8.90 lejbe kerül a sütőiparosnak, a barna kenyér 7.05 lejbe minden haszon nélkül.

A bukaresti adatok megközelítően

A véres költő...

Hogyan zsákmányolták az idegen hajókat D'Annunzio fiemei kormányzása idején? Érdekes kártérítési per a római semmitőszék előtt

Róma, október 18. A napokban fejeződik be a római semmitőszék előtt egy rendkívül komplikált per, amelynek előzményei D'Annunzio fiemei betörésének idejére nyulnak vissza, amikor D'Annunzio legionáriusai birtokukba vették a Cogne nevű gőzöst, amely utban volt Amerika felé.

A „Cogne“ 1920 szeptember 2-ikán Catania kikötőjéből indult Délamerikába. Rakományja több millió lira értékét képviselt. Amikor a gőzös mintegy hárommérföldnyire lehetett Catanától, a hajón levő négy olasz tiszt, akik mint fiemei legionáriusok utaztak, fegyverrel kényszerítették a hajó kapitányát és tisztjeit, hogy nekik adják a hajó parancsnokságát, ami — a kényszer hatása alatt — meg-

is történt. A gőzös ezután Délamerika helyett Fiuméba futott be. A „zsákmányolás“ D'Annunzio akkori fiemei kormányzó nevében történt.

E katonai tény (ahogy az olasz lapok nevezik) természetesen nem volt inyére a hajó tulajdonosainak. Megkezdődtek tehát a tárgyalások a milánói olasz hajótulajdonosok és a fiemei parancsnokság között. A teljes hónapig tartó tanácskozások után D'Annunzio visszaadta a hajót és teljes rakományát a tulajdonosoknak esekély hét millió lira hadisare lefizetése ellenében. Ezzel azután az ügy el is intéződött volna, azonban a „Cogne“ az ismert okokból óriási késéssel érkezett Braziliába, ahol a hajó kapitánya az érdekelt cégek előtt a hajó

UJ CSŐ...UJ ERŐ!

Minden rádiókészülék szíve a vevőcső Adjon új erőt készülékének! Cserélje ki régi csöveit

PHILIPS „MINIWATT“

csövekkel.

A PHILIPS pentód, mint vég-erősítőcső, felülmulthatatlan redményt biztosít

PHILIPS "MINIWATT"

helytállanak Erdély nagyobb városai-ban is. Ezért mennek tönkre a pékek is.

Nincs megoldás?

És a fogyasztó? A fogyasztó ma nem bírja megkeresni azt, amibe a megélhetése kerül, mert a közszükségleti cikkek ára nem esik sohasem olyan arányban vissza, amilyenben a kereseti lehetőségek rosszabbodnak. Ezért esett vissza Kolozsváros is legalább 25 százalékkal a kenyérfogyasztás, ami még súlyosabb helyzetbe hozta a sütőipart, mert a felsorolt magas előállítás költségek most sokkal kisebb mennyiségű kenyérre oszlanak el tehát egy kiló kenyér ma még többbe kerül a péknek, mint ezelőtt. A legszomorúbb a dologban az, hogy ennek a főbenjáró jelentőségű problémának csak egy megoldása van: a közterhek csökkentése és erről az állam mai helyzetében hallani sem akarnak az illetékesek.

hajó kénytelen idővesztését javítási munkálatokkal igyekezett igazolni, annál is inkább, miután a hadisarc egy részét „javítási költségek“ címén a brazilai kereskedőkre háritották át.

A károsult felek persze nem nyugodtak bele az elintézésbe és bírói utra terelték az ügyet, miután szerintük nincs hadi tényről szó, hanem közönséges tengeri kalózkodás esete fogorog fenn.

A torinói bíróság, amely előtt a per elsőfoku tárgyalása lefolyt, azt az álláspontot foglalta el, hogy a hajó birtokba vétele hadi tény és a felpereseket keresetükkel elutasította. Fellebbezés folytán a római semmitőszék október 22-ikén végsőfokon foglalkozik a tízéves ügygel.

Uj kedvezmény vendégeknek

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott

20 %

kedvezményt szobárainkból

10 %

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni!

Magyar Kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tökintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színhájjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK SZÁLLODA
Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

HIRDETÉS AZ UZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Meg

A magy

Bucuresti—Uj Kelet tudósított előttrőriási erőta meg Madge niszter a buka Az agrárkonfé az Uj Kelet m marasescu mun aki a delegáció Popescu és dr Magyarországo ler István és tanácsosok kép gyarországon k nia. Litvánia, Csehszlovákia tették maguka

A konferenci osztották a amely szerint a komissziók hogy az egyes tartama alatt

Az első kon zottság lesz. rozandó szék kelt államok

A második kon ját fogja tárgy misszió a keres dését szervezi a gabonaterm misszió megbes ztekői együttm különös tekinte re, míg az ötöd kereskedelmi ké

Mad

Madgearu hos ta meg a konfe ia azokat a leh konferencia ha remthet meg E

Uj atmozsféra nagy segítség államoknak a nek a mai ga

Senki nem vár cia minden eg milyen óriási r deniök ahhoz, h harmónikus egy

Madgearu bes gyar delegátus delegáció nevéb renca elnökevé meg. A konfere

Felhívjuk az nyok figyelmét — mint minden rendű készítmén tisztítószerek i forgalomba.

Bár tudjuk, h tési kísérletek célt, figyelmezt Háziaszonyokat bosszuságot is hogy háztartási szíjak, miszerin

zöld mezőb ban lévő „

palackot, vagy Az Európasze dol“ nemesak fé és márvány tisz bevált.

Tartsuk mind Nem m tisztító

A „Sidel“ haszn hát olcsó, a tiszt ártalmas, a kez denkinek érdeke zatokat visszaüt

Azok ellen, al más gyártmány gálatnak ki, bi

„AZUROL“ v

Megnyilt az agrárállamok nemzetközi konferenciája Bukarestben

A magyar delegáció indítványára Camarasescut választották meg a konferencia elnökét

Bucuresti—Bukarest, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délután óriási érdeklődés közepette nyitotta meg Madgearu földművelésügyi miniszter a bukaresti agrárkonferenciát. Az agrárkonferencián, mint ahogy azt az Uj Kelet már közölte, Romániát Camarasescu munténiai tartományi főnök, aki a delegáció elnöke, rajta kívül Cezar Popescu és dr. Ernest Ene képviselik. Magyarországot Oppahar Miklós, Winkler István és Pécsi Tibor miniszteri tanácsosok képviselik. Románia és Magyarország kívül Esztország, Lettonia, Litvánia, Lengyelország, Bulgária, Csehszlovákia és Jugoszlávia képviselték magukat a konferencián.

A konferencia programja

A konferencia megnyitása előtt szétosztották a konferencia programját, amely szerint a konferencia a következő kommissziókat fogja megválasztani, hogy az egyes kérdéseket a konferencia tartama alatt tárgyalják.

Az első kommisszió permanens bizottság lesz, amely később meghatározandó székhellyel az összes érdekelt államok támogatásával fog működni.

A második kommisszió Ewey propezióját fogja tárgyalni. A harmadik kommisszió a kereskedelem és export kérdését szervezi meg, különös tekintettel a gabonatermékekre, a negyedik kommisszió megbeszéléseinek tárgyát a nemzetközi együttműködés fogja képezni különös tekintettel a gabonatermékekre, míg az ötödik kommisszió általános kereskedelmi kérdésekkel foglalkozik.

Madgearu megnyitó beszéde

Madgearu hosszabb beszédben nyitotta meg a konferenciát, amelyben vázolta azokat a lehetőségeket, amelyeket a konferencia harmónikus munkája teremthet meg Európában.

Uj atmoszféra fog kifejlődni, amely nagy segítségére lesz az érdekelt államoknak abban, hogy kikerüljenek a mai gazdasági depresszióból. Senki nem vár csodákat és a konferencia minden egyes tagja tudja, hogy milyen óriási nehézségeket kell leküzdeni ahhoz, hogy az érdekelt államok harmónikus egyetértése biztosítva legyen.

Camarasescu elnök

Madgearu beszéde után Winkler magyar delegátus kért szót, aki a magyar delegáció nevében kérte, hogy a konferencia elnökévé Camarasescut válasszák meg. A konferencia Winkler felszólalá-

OVÁS!

Felhívjuk az igen tisztelt Háziasszonyok figyelmét azon körülményre, hogy — mint minden népszerűvé vált elsőrendű készítménynek, — a „Sidol” fém-tisztítószernek is több utánzata kerül forgalomba.

Bár tudjuk, hogy az ilyen félrevezető kísérletek csak egyszer érhetnek célt, figyelmeztetjük az igen tisztelt Háziasszonyokat, hogy ezen egyszeri bosszúságot is kikerülhetik azáltal, hogy háztartási alkalmazottaikat utasítják, miszerint kizárólag **zöld mezőben, piros korongban lévő „SIDOL” feliratu** palackot, vagy üveget fogadják el.

Az Európaszerte ismert, eredeti „Sidol” nemcsak fém, hanem ablak, tükör és márvány tisztítására is a legjobban bevált.

Tartsuk mindig szem előtt, hogy

Nem minden fém-tisztító „SIDOL”

A „Sidol” használatban gazdagságos, tehát olcsó, a tisztítandó tárgyakra nem ártalmas, a kezeket nem marja. Mindenkinnek érdeke tehát, hogy az utánzatokat visszautasítsa.

Azok ellen, akik „Sidol” név alatt más gyártmányú fém-tisztítószerrel szolgálnak ki, bíróság járunk el.

„AZUROL” vegyészeti gyár r. t. Arad

sát lelkesen üdvözölte. Camarasescu pármeg szoban mondott köszönetet a meg tisztelésért és hangsúlyozta, hogy *rendkívül megalapozott az, hogy éppen magyar részről kérték fel ennek a tisztségnek a betöltésére.*

Ezután a konferencia megtartotta a kommissziók megválasztását. Az első kommisszió elnöke Popenov bulgár delegátus, a második kommisszió elnöke Rose lengyel delegátus, a harmadik kommisszió elnöke Grosswald lett delegátus, a negyedik kommisszió elnöke Winkler, az ötödik kommisszió elnöke pedig Birja jugoszláv delegátus lett.

A delegátusok beszédei

A választások után Popenov hosszabb

beszédben üdvözölte a konferenciát, ismertette a bulgár gazdasági helyzetet, hangsúlyozta, hogy Bulgária nyomorát és az ott dúló gazdasági válságot csak az agrárkonferencia mentheti meg. Stopper eszt delegátus reméli, hogy sikerülni fog a megegyezést létrehozni az agrárállamok között, mely ha sikerül, egész Európának jobb jövőjét jelentheti. Winkler hosszasan beszélt a nemzetközi gazdasági kérdésekről és a világszerte megoldásra váró problémákról. Majd újra Grosswald, Rose, Unzl (eseh) és Birja delegátusok tartottak hasonló tartalmú beszédet. A délutáni ülésen a kommissziók tanácskoztak. A konferencia teljes plénuma hétfőn tart ülést.

Bratianu felszólította Argetoianut, tisztázza helyzetét a liberális párttal szemben

Bucuresti—Bukarest, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy a liberális pártban több-kevesbé helyreállt egységet ma már csak Argetoianu veszélyeztet, aki intranzigensen kitart ama álláspontja mellett, amelyet a Bratianu Vintila ellen megindított kampány kezdetén már hangsúlyo-

zott. Argetoianu és a liberális párt közötti ellentétre leginkább az a tény mutat rá, hogy Argetoianu nem jelent meg a liberális párt krajovai népgyűlésén. Holott Argetoianu esztendő óta a krajovai kerület képviselője és elnöke a krajovai liberális tagozatnak.

Argetoianunak a krajovai népgyűlés-

Landin francia kereskedelmi miniszter nyilatkozik az agrárállamok együttműködéséről

Bucuresti—Bukarest, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Landin francia kereskedelmi miniszter néhány napja Romániában tartózkodik és malomipari körökkel folytat tárgyalásokat az orosz gabonadumping letérésére vonatkozólag. Landin ma Bukarestben fogadta a sajtó képviselőit és kifejtette Franciaország álláspontját az agrárállamok egységfrontjának kérdésében.

A francia kormány az az álláspontja, hogy a kooperációt minden körülmények között meg kell teremteni és az államok remélhetőleg meg fognak egyezni abban, hogy a mezőgazdasági termékek

egységes feltételek mellett történő kútele és behozatala a jelenlegi körülmények között elkerülhetetlen szükségesség.

Kijelentette a francia miniszter, hogy Románia helyzetét nem tartja kétségbeesztőnek és rövidesen meg fog történni az ország konszolidációja.

Az orosz dumping-offenzíva a puhafára is rávetette magát

Kilenc millió font értékű puhafa szállítására kötelezte magát Szovjetoroszország Anglia részére

Ujabb parasztlázadás tört ki Bocissogljebzk közelében — A szovjet beszüntette a munkanélküli segélyezést

London, október 18. A lapok rigai jelentései közlik, hogy az oroszországi Bocissogljebzk közelében parasztlázadás tört ki. A falusi lakosság több faluban megtámadta a termények beszállítását követelő szovjetbiztosokat és elűzték őket. A kerületi szovjet a vörös hadsereg osztagait kiküldötte a lázadási területre.

London, október 18. A lapok beavatott

helyről származó értesülései szerint a szovjet kötelezte magát kilencmillió font értékű puhafaexportra, amelyet a közeli hónapokban bonyolítanak le. A kivitel piaca Anglia. Hideg északi vidéken negyedmillió szükségmunkás tartózik már az erdőket, hogy a kiviteli kötelezettségnek eleget tehessenek. Ezeknek a sorsa rosszabb, mint a feyenceké. Ki nem elégitó koszon éjjel-nappal fűre-

szelik az exportfát.

London, október 18. Moszkvai jelentés szerint az orosz munkaügyi népbiztos kijelentette, hogy a szovjet egyelőre beszünteti a munkanélküli segélyek kiadását, mert a munkanélküliséget megszüntetnek tekintik. Az eddig segélyezésre szánt összegeket munkásjóléti célokra és kislakásépítési akcióra fogják fordítani.

„Németország legcsunyább ábrázatát mutatta a világ felé”

Az angol sajtó a berlini antiszemita heccekről

London, október 18. Az angol sajtó a legutóbbi német eseményeket élénken kommentálja. A Manchester Guardian berlini tudósítója megírja, hogy a parlament előtti botrányok tisztára antiszemita jellegűek voltak és ezzel a mai Németország „legcsunyább ábrázatát mutatta a világ felé”. Az idézett újság védelmébe veszi a berlini rendőrséget. Igaz, hogy néhány esetben a rendőrség ok nélkül is használta a gummibotot, általában azonban saját védelmében vette igénybe az erőszak eszközeit.

A World a Reichstag megnyitása és a külföldi hitel elintézése alkalmából vezércikket ír Németországról. A Reichs bank kamatlábjának felemelése — írja az újság — a német külföldi kölcsönök és a Hitler-hívek ugrálásai azt a benyomást keltik, hogy Németország ki akarja tolni a reparációs kötelezettségek beváltását. Ha ez az eset a Brüning minisztérium ellenére bekövetkeznék, akkor senki se csodálkozzon azon, ha az Egyesült Államok kormányához szintén moratóriumért való megkeresések

fognak érkezni. A Herald Tribune vezércikkében élesen támadja a németországi nemzeti szocialisták magatartását. Az idézett újság egy bázeli jelentése alapján közli,

hogy nemzetközi bankkörök szerint a Hitler-botrányok megismétlődése a német pénzügyi helyzetet nagyon is megrendítené.

Kilencvenhat millió shillinget osztanak szét az osztrák mezőgazdák között az agrárvámbevételekből

Bécs, október 18. Az osztrák mezőgazdák között 96 millió shillinget fognak szétosztani a külföldről importált gabonafélék és őrlemények vámbevételeiből. Ebből az összegből a hegyi földművelők 12.1 milliót, a malmok 6 és félmilliót, a többi mezőgazdák 77.4 millió shillinget kapnak.

A Neue Freie Presse értesülése szerint az összeget két részletben fizetik ki, októberben és áprilisban. Az első részletek kifizetése egy héten belül kez-

detét veszi. Agrárkörökben a mezőgazdák megsegítése általános megnyugvást keltett, viszont a fogyasztók elégedetlenkednek a világgiazi árnál magasabb belföldi gabona- és lisztárak miatt.

Tüzoltókongresszus Bécsben. Bécsből jelentik: Miklas szövetségi elnök tegnap audiencián fogadta a nemzetközi tüzoltókongresszus jelenleg Bécsben tartózkodó delegátusait.

Kolumbusz Kristóf, a zsidóság és a zsidók

A The Jewish Tribune egyik legutóbbi számában Harry G. Freudenberg, a spanyol zsidók történelmének egyik kutatója írta az alábbi fölötté érdekes cikket Columbus Kristófról.

Sokat vitatták, hogy vajjon Columbus zsidó származású-e. Kétségtelen bizonyítékokat eddig senki sem tudott produkálni. Annyit tudunk, hogy Columbus Kristóf fia, Fernando apjáról írott életrajzában elmondja, hogy Columbus felesége gyakran évődött urával zsidó származása miatt. Columbus maga soha nem akart beszélni elődeiről. Abban az időben, amikor Columbus audienciát kért a királytól, egy Colon (Columbus) nevű zsidót az inkvizíció halálra ítélt és elégettetett. Columbus naplója elején csak annyiban érinti ezt a reá bizonyára erős benyomást keltő eseményt, hogy megírta: „Öfelségeik kegyesek voltak megbízni engem egy tengeri expedíció vezetésével akkor, amikor elrendelték, hogy elmentessék a zsidóknak Spanyolországból való kiűzését”. Ha semmi köze sem lett volna a zsidósághoz, figyelmét bizonyára nem keltette volna föl ez az esemény. Feltűnő még a Columbusról megmaradt emlékekben az is, hogy végrendeletében egy, a barcelonai gettóban lakó zsidóról emlékezik meg és neki kisebb összeget hagyományoz.

Kétségtelen, hogy Columbus expedíciójában a zsidóknak nagy szerepük volt. Amerika felfedezője vállalkozásának sikeréről elsősorban egy zsidót, Louis de Santangelt értesítette. Ennek a Santangelnek a nagybátyja egyike volt Európa legbefolyásosabb zsidóinak. Bátor, szókimondó, nyakas ember híreben állott, akinek nem egyszer gyűlt meg a baja az inkvizíció uraival. Egy álnok inkvizítor le is szurt és ezért máglyahalállal büntették. Unokafivérének azonban ugylátszik, nem értett ez a rokonság. Az udvar nyílt parancsot adott ki számára, amely megvédte őt az inkvizíció minden végzetűjétől és később, amikor látszólag áttért a keresztény vallásra, ki is nevezték őt pénzügyminiszterre.

Ez a Santangel járta ki Ferdinándnál és Izabellánál, hogy Columbus expedícióját kincstári pénzen támogassák. Négy évig kellett előzőleg Columbusnak várnia, amíg audienciát kapott. Az audiencia után kérését elutasították. Santangel lépett közbe ekkor és az egykori feljegyzések szerint a pénzügyminiszter így érvelt Columbus barátja érdekében: „Gondolják meg, Felség, hogy a meggazdagodásnak milyen lehetőségei nyílnak meg ezen expedíció révén. A hajók hatalmas mennyiségű aranyat fognak az új országból visszahozni, amelyek Castilia és Aragonia kincstárát betöl-

tik és lehetővé teszik számunkra, hogy győzedelmes háborukat vezessünk. Felséged azt mondta, hogy minden eszéköt felhasznált már a hitetlenek elleni küzdelemben. Városokat és országrészeket tizedelnek meg az egyház kedvéért. Itt, Felség, kisebb a kockázat, azonkívül meg adódik a lehetőség, hogy az egyház számára hívők ezreit nyerjék meg az újonnan felfedezett országokban. Gondoljon, Felség, az egyház hálijára!”

Santangel ezután rámutatott arra, hogy ha megállapítást is nyer, hogy nincsenek fel nem fedezett országok, Spanyolország akkor is tett valamit a tudományért. És Izabella végül is hozzájárult. Nem igaz az, hogy ékszerreit is odaadta az expedíció finanszírozásához. Az igazság az, hogy az expedíciót az aragoniai államkincstár titkos alapjaiból pénzelték. A zsidó Santangel nélkül tehát Columbusnak nem lett volna meg a lehetősége, hogy az expedíciót felszerelje és elindítsa.

De nem Louis Santangel volt az egyetlen zsidó, aki Columbusnak segédkezett. Az expedíció tolmácsa: Louis Torres, a hajó orvosa és a személyzet több tagja zsidó volt. A legénység összeállítására emlékezetesen ugyancsak nem volt könnyű feladat. A király szabadságot

ígért a börtönlakóknak, ha Columbusnak segédkeznek. Minthogy annakidején a spanyol börtönök tele voltak zsidókkal, akiknek bűnösségét az inkvizíciónak talán nem sikerült bebizonyítani, fennáll annak a lehetősége, hogy a hajó legénységnek igen sok zsidó tagja volt. S végül említésre érdemes, hogy az asztrológiai táblák, amelyeket Columbus utazásához használt, egy Abraham Zaento nevű zsidótól származtak, aki a salmankai egyetem asztrológiai professzora volt.

Columbus második expedícióját kizárólag zsidók „finanszírozták”, minthogy e célra a spanyol államnak rendelkezésére álltak már az országból kiűldözött zsidóktól elkobzott vagyonok. Az inkvizíció ugyanis nem elégedett meg azzal, hogy a zsidókat elégette, vagy kiűzte, hanem vagyonukra is rátette kezét. Columbus első expedíciójáról nem tudósítanak nagy kincsekkel tért vissza. Amikor azonban második expedícióját szerelte fel, már elég kisajátított zsidó pénz állott rendelkezésére. Az első expedíció Santangel, Columbus legénységét s talán maga Columbus révén is zsidó volt. És Hosana Rabba volt midőn az expedíció egyik matrózájának ajkát az ujjongó „Föld! Föld!” kiáltás elhagyta.

Kisasszony helyett: asszonyom!

A zágrábi nőkongresszus azt kívánja, hogy az önálló foglalkozású leányokat is asszonyom megszólítás illesse

Zágráb, október 18. A most befejeződött szerb nő-kongresszus azzal a kéréssel is fordult a szerb kormányhoz, hogy kezdeményezze, hogy a hivatalos iratokban az önálló foglalkozású nőket, akár leányok, akár férjes asszonyok, asszonyom megszólítás illesse. Rámutat a nőegyesület kongresszusa, hogy a régi Horvátország területén ez a szokás már esztendőök óta divik, az iskolás gyerekek a tanítónőt nem szólítják sem kisasszonynak, sem nénikének, hanem ennek asszonyom a neve, akárcsak Franciaországban, ahol a Madame megszólítás jár ki minden dolgozó nőnek.

A kongresszus egyébként minden tekintetben jelentékeny munkát végzett. Valamennyi előadása teljesen korszerű volt s a felvetett eszmék, különösen pedig a gyermeknevelés s a női munka megszervezésére vonatkozó ideák figyelmet érdemelnek. A kongresszus utolsó napján többek közt azt indítványozták, hogy a jövőben felállítandó nyolc osztályos elemi iskolában tanítsák meg a gyermekeket is arra, hogy miképp kell csepemetét ápolni, a gyermek egészségére vigyázni.

Meghalt Anglia legnagyobb szélhámosa, aki feltűnően hasonlított az angol királyra

London, október 18. Az angol fővárosban meghalt Bill Humbert, akiről a lapok napokon át hasábkot írtak. Ez a Bill Humbert alteregója volt a walesi hercegnek. A hasonlatosságot Bill Humbert ur nagyszerűen tudta gyümölcsöztetni, természetesen nem a legtisztességesebb eszközök igénybevételével. Humbert egy cittybéli kereskedőnek a fia volt és már serdülő korában annyi turpisságot követett el, hogy apja kitagadta, nem vállalt kezességét érte és türe hogy minden foglalkozás nélkül nőjjon fel.

Bill Humbert keveset törődött azzal, hogy apja levette róla a kezét. Egészen nagystílusú kalandor lett, a walesi herceggel való hasonlatossága pedig „pályáján” sokban segítségére volt. Pontosan úgy öltözködött, mint az angol trón várományosa, sőt ruháit ugyanannál a szabónál csináltatta, mint Wales hercege.

A hatóságokkal Bill Humbert először akkor került konfliktusba, amikor az epsomi löversenyen a közönség közé elegyedett. A közönség abban a hitben, hogy a walesi herceget látja, (a valódi walesi herceg is szeretett olykor a nagyközönség között elvegyülni) helyet csinált az „előkelőségnek” és tüntető reverenciával fogadta. A „herceg” leült egy gazdag istállótulajdonos mellé, aki a „trónörökös” közvetlenségétől teljes-séggel el volt ragadtatva. Egy órával azután, hogy a „herceg” kegyesen busura nyújtotta kezét, a lojális ember észrevette, hogy hiányzik pénztárcája és órája.

Hasonló deliktumot százával követett el a walesi herceg alteregója és sok esetben maga a valódi herceg interveniált

Csunya fogkő

eltorzítja a legszebb arcot. Kellemetlen szájzag visszatünet. Mindkét szépeghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogpasztó esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogaszorító: Chlorodont-fogkefével használjuk. A fogak között szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájzagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy tubus fogpasztóval. Chlorodont-fogpasztó, fogkefe és szájvíz mindenütt kapható. Csak kék-fehér-zöld színű csomagolásban és „Chlorodont” felirattal való!

az érdekében. Egy esetben egy előkelő klubban jelent meg libériás inas kíséretében. Természetesen ünnepelték, mint ahogy egy herceget ünnepelni kötelesség. Hirtelen észbe juttott, hogy otthon felejtette pénztárcáját, mire a klub egyik tagja, egy nagybirtokos, lojálisan és boldogan sietett felajánlani ötszáz font sterlinget. Az álherceg sietve elfogadta a „csékélységet”. A nagybirtokos csak akkor tudta meg, hogy szélhámosnak ílt fel, amikor az udvarmesteri hivatalnál mély alázattal kérte vissza a pénzt.

Amióta a walesi hercegből angol király lett, Bill Humbert ur már nehezebben boldogult azzal, hogy hasonlított a királyra. Sorsa azóta rosszabbra is fordult és az utóbbi éveket nyomorban tengődve töltötte. A szegények házában halt meg és egészen szegény módra temették.

Ma az összes üzletek nyitvatarthatók Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A királylátogatásra való tekintettel a kolozsvári rendőrkészlet ma rendeletet tett közre, amelyben meghatározza egy város forgalmának, mint a közrendészeti intézkedéseknek módját. A rendőrség rendeletében a következőket teszi közre:

1. Vasárnap, október 19-én este az összes középületek, magánházak, valamint minden üzlethelyiség ki kell hogy tüzze a nemzeti színű lobogót.

2. Vasárnap nyitvatarthatók az összes üzletek. A vasárnapi munkaszünetet a kivételes alkalommal csak a kereskedelmi, ipari és bankvállalatokra kötelező.

3. Hétfőn, október 20-án a Calea Reg. Ferdinánd (Ferenc József és Wesselényi Miklós ucca), Piata Unirii (Főtér), Strada Regina Maria (Deák Ferenc ucca), Strada Memorandului (Unió ucca), Strada Universitáti (Egyetem ucca) házai teljes díszben kell hogy várják a királyt. Ugyancsak hétfőn este hét órától kilencig ki kell világítani a fentírt utcákban az összes ablakokat és kirakatokat.

4. A hétfői és keddi napon szigorúan tilos a közlekedés az összes járműveknek a következő utvonalakon: Calea Regele Ferdinánd, Piata Unirii és Str. Memorandului. Ezekben az utcákban csak olyan autómobilok közlekedhetnek, amelyek kis nemzeti színű zászlókkal lesznek ellátva és az autóvezető soffit balkarján kék szallagot visel, vagy pedig olyan autómobilok, amelyeket a rendőrség az autó elülső üvegablakán számokkal ellát. Az összes többi gépek, amelyek az állomás felé akarnak haladni, a mellékútcákon fognak közlekedni, a vágóhidéri hidon keresztül. A Nagy-Szamos hidon ezeknek az autómobiloknak a közlekedése a legszigorúbban tiltva van.

5. A rendőrség felhívja az autótulajdonosok figyelmét, hogy ne csoportosítsák autójukat a főutvonalba nyíló mellékútcákon, mert a főuton való keresztülhajtás is szigorúan tilos.

6. Hétfőn reggel a Széchenyi téri piac félkilencor véget ér, míg a Deák Ferenc uccai piac nem hétfőn, sem pedig kedden nem szabad árusítani.

Uj! Megnyilt Uj! HOTEL-NORD szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 69 (az északi pályaudvar mellett) Teljesen új épület, modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók árkedvezményesen részesülnek

Az ideai rádiopiac szenzációja:

a 3+1 csöves hálózati váltóáramu

Standard

3-a

12 havi részletre mindenütt kapható!!

Bukarestben Grossman-féle kóser

a közismert hosszú évek óta fennálló étterem átköltözködött a Str. Ilfov 4 szám alá (Casa de de unere háta mögé, volt Restaurant Cluj) gyönyörű termeivel, kertével, rendező helyiségeibe Kéri régi nagyrabcsült vendégeinek továbbra is szíves látogatását.

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsav túlzás és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

Horror kakaó és Táplisz

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a lealkalmasabbak a székrekedés és krónikus harutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucarest, Bd. Maria 30

folytatás

Az OSZ

Bucuresti—Uj Kelet tudósított felfedezett konleplezése napló főváros közvéleményét a körü tartózkodva és sal közli a lelet után a hatóság csak nagyon kigíteni az újság karesti lapok s arról adnak hí bukaresti rend eszközökkel fo kat bántódás n a nyomozás sor szervezettel ne pár napon belü lyezni.

Titko zetője

A nagyarány nek nevét a bu lag eltitkolták osztály felhív geit, hogy a való tekintettel, falos közlemény

A lapok szeri nyitója egy b pénzügyi kö mert rokonsz ségü külföldi levéllel érkez e hány hónap Állítólag lettors óta vezetőszerp diplomáciai szol

Rádi a

Cluj-Kolozsv Kelet tud.) A p vári letartóztatá esán kommunis őrizetbe vették Imre kolozsvári dor fűszerkeres feltűnést keltett biztonsági hivat kategórikus nyi a letartóztatott Beeskí Andort é szaka folyamát Bukarestbe száll ban a letartóztá ra történt.

A „J mint szék

A kolozsváriak resti szovjet-kém van kétségtelenü restben a „Foto szaki cikkekkal f na a hatalom s letben hatalmas mozva, amely rádiókészülékek szekből áll. Ez a három biciklit tá ben,

a rádiógépek s landó összek Mo

A lapok közlése melyet egyébként tett, rádióleadóal

Hell

A legnagyobb titoktartás mellett folytatják a nyomozást a Bukarestben leleplezett szovjet kém szervezet ügyében

Az osztrák utlevéllel Romániában tartózkodó előkelő társadalmi állású ember a kém szervezet feje — Keresik Jasi volt alpolgármesterét

Bucuresti—Bukarest, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bukarestben felfedezett kommunista kém szervezet leleplezése napok óta tartja izgalomban a főváros közvéleményét. Növeli az izgalmat az a körülmény, hogy a sajtó csak tartózkodva és a legnagyobb fenntartással közli a leleplezésről szóló híreket, miután a hatóságok nevek említése nélkül csak nagyon kis mértékben tájékoztatják a közvéleményt az újságírók érdeklődését. A bukaresti lapok szombat délutáni számai arról adnak hírt, hogy a nyomozások a bukaresti rendőrségen a legmodernebb eszközökkel folynak, a letartóztatottakat bántódás nem éri és azokat, akikről a nyomozás során kiderült, hogy a kém szervezet tagjai nem voltak összeköttetésben pár napon belül szabadlábra fogják helyezni.

Titkolják a kém szervezet vezetőjének nevét

A magyar nyelvű kém szervezet vezetőjének nevét a bukaresti lapok egyhangúan eltitkolják mert a sziguranca sajtóosztálya felhívta a lapok szerkesztőseit, hogy a nyomozás eredményére való tekintettel, csak a sajtóiroda hivatalos közleményei tegyék közzé.

A lapok szerint a kém szervezet irányítója egy bukaresti, politikai és pénzügyi körökben előnyösen ismert rokonszenves és nagyműveltségű külföldi ember, aki osztrák utlevéllel érkezett Bukarestbe és néhány hónap óta tartózkodik ott.

Allítólag lettországi illetőségű és évek óta vezető szerepet visz a szovjet titkos diplomáciai szolgálatában. A bukaresti

Rádióon továbbították Moszkvába a kém szervezet jelentéseit

Cluj—Kolozsvár, október 18. (Az Uj Kelet tud.) A pénteken történt kolozsvári letartóztatások, amelyeknek kapcsán kommunista propaganda vádjával őrizetbe vették többek között Bergner Imre kolozsvári gyárost és Beeski Andor fűszerkereskedőt, országsszerte élénk feltűnést keltek. A rendőrség állambiztonsági hivatalának főnöke rövid és kategorikus nyilatkozatban közli, hogy a letartóztatottak közül Bergner Imrét, Beeski Andort és Nagy Ferencet az éjszaka folyamán rendőrségi fedezettel Bukarestbe szállították, nem közli azonban a letartóztatások okát, sem azt, hogy a letartóztatás kinek az utasítására történt.

A „Fotofon” műszaki üzlet, mint a szovjet-kém szervezet székhelye

A kolozsvári letartóztatása a bukaresti szovjet-kém szervezet leleplezésével van kétségtelenül kapcsolatban. Bukarestben a „Fotofon”-nak nevezett műszaki cikkeket forgalmazó üzlet lett volna a mozgalom székhelye. Ebben az üzletben hatalmas áruválogatás van felhalmozva, amely fényképezőgépekből és rádiókészülékekből, valamint alkatrészekből áll. Ez a üzlet öt autómobil és három biciklit tartott állandóan üzemben.

a rádiógépek segítségével pedig állandó összeköttetésben állottak Moszkvával.

A lapok közlése szerint az üzletnek, amelyet egyébként Solomon mérnök vezetett, rádióadóállomása is volt, amely-

sziguranca még a nyomozás első napján letartóztatta ezt az embert, akit azóta állandóan vallatnak. A lapok úgy értesülnek, hogy a kém szervezet misztikus vezére minden felvilágosítást megtagadott és három nap óta folyó kihallgatása során egyetlen pozitív adattal sem szolgált a rendőrségnek.

A „többiek” vallanak

A leleplezés többi letartóztatottjai már kevésbé állnak ellent a keresztkérdéseknek. Többben a letartóztatottak közül — közlik a bukaresti lapok — töredelmes vallomást tettek és beismerték, hogy minden utasítás és pénz az állhatatosan tagadó bécsi vezértől ered.

A bukaresti sziguranca egyébként az egész országban a legszélesebbkörű nyomozást vezette be. Magyaránny letartóztatások történtek az egész ország területén.

Szenzációját képezi a leleplezéseknek, hogy a rendőrség elrendelte Jasi egyik volt ajutor-priméárjának letartóztatását, akiről a nyomozás során megállapították, hogy évek óta részt vesz a romániai kommunista mozgalomban.

A jasi rendőrség közegei azonban azt a jelentést küldték Bukarestbe hogy a volt polgármester helyettesnek nyomavetszett és most a bukaresti hatóságok a fő városban keresik.

A fővárosban letartóztatottak pontos száma hatvanhárom, az ország többi részeiben pedig harmincöt letartóztatás történt. A nyomozás részletes eredményeiről csak a jövő hét folyamán fogják a sajtót tájékoztatni.

nek segítségével Moszkvával közölték a kém szervezet által felhajszolt információkat.

Allami tisztviselők a letartóztatottak között

A felfedezéssel kapcsolatban a bukaresti rendőrség számos letartóztatást fogantatosított. A letartóztatottak között előkelő állami hivatalnokok is szerepelnek, állítólag a letartóztatottak között van a hedseregparancsnok földrajzi osztályának több tisztviselője, több állami mérnök, a brassói repülőgépgyár egyik mérnöke és még három személy, akiknek neveit a nyilvánossággal nem közölték. A letartóztatottak nevei közül csak Aradi Viktor és Solomon mérnök ismeretesek. A bukaresti hatóságok a nyomozást továbbra is a legnagyobb eréllyel folytatják.

Aradon is letartóztattak egy újságírót

Ugyanakkor a hatóságok a zegész ország területére kiterjesztették a nyomozást. Ennek következményeként tartóztatták le a kolozsváriakat is. Ugyancsak megindult a nyomozás Aradon is, ahol szintén meglepetésszerű letartóztatást fogantatosított a rendőrség. Letartóztatottak Schauer Aladár aradi újságírót és publicisztát, aki jelenleg az Aradi Közlöny munkatársa. Schauer egyike ama „szalonkommunistáknak”, akik elméleti leg foglalkozik a szocialista ideológiával, de a mozgalomban aktív részt nem vesznek. Schauer az elmúlt éjszaka szintén Bukarestbe szállították.

A bukaresti rendőrség szerint a hatalmas szervezet nemesak kommunista propagandát fejtett ki, hanem politikai, de főleg katonai hírszolgálatot teljesített a Szovjetnek. A hatóság már régen tudomást szerzett a szervezet működéséről, sőt az egyik bukaresti lap azt állítja, hogy a sziguranca még a chifre-kules is kezei közé jutott, amellyel a szervezet Moszkvával, illetőleg Berlinnel és Béccsel összeköttetésben állott. Egyik másik szenzációs tetsző értesülés szerint a szervezet jelenleg a román hadgyakorlatokról akarta informálni a szovjetet és ezért automobilon Bukarestből Segesvárra utaztak, ahonnan részletes jelentéseket kellett volna közölniök a hadgyakorlatokról. A sziguranca állítólag az utóbbi időben a szervezetnek a bécsi központtal való egész levelezést megszerezte és ezért történtek éppen tegnapi letartóztatások. A bécsi központ ugyanis legutóbbi levelében azt a gyanút fejezte ki a bukaresti szervezetnek, hogy a rendőrség megtudta a mozgalom létezését, sőt még a chifre-kulesot is megszerezte. Így a rendőrség rajtaütésszerűen leleplezte a szervezetet, még mielőtt a bécsi központ utasítására az üzletet feloszlathatták volna.

Targu-Mures—Marosvásárhely, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A

Küszöbön áll az angol kormány Palesztina-programjának közzététele

Megindulnak a tárgyalások a Jewish Agency és az angol gyarmatügyi hivatal között

London, október 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Jewish Agency elnöke, dr. Chaim Wismann a napokban tért vissza Londonba. Cionista körök szerint a Jewish Agency és az angol Gyarmatügyi hivatal között a tárgyalások ismét megindulnak. Minthogy a birodalmi konferencia még mindig tart, az angol kormány tagjai erősen igénybe vannak véve, úgy, hogy Wismann és a kormány közötti tárgyalások csak lassan fognak előre haladni. Előreláthatólag azonban már az új parlamenti ülés előtt nyilvánosságra fogják hozni a kormány nyilatkozatát a palesztina iangol politikáról, amelynek nyomán a tárgyalások bizonyára élénkebb tempót vesznek.

Kiszivárgott hírek szerint a kormány nyilatkozata főleg Simpson jelentésére fog támaszkodni. Simpson jelentésében kifejezést fog adni a jelentés bevezető részében a zsidó teljesítmények felett való esodálkozásának, méltatni fogja a konstruktív munkát, amely a zsidó vállalkozási szellem kezdeményezésére jött létre. Másfelől azonban a jelentés ismertetni fogja az arabok álláspontját, amely szerint a zsidó mezőgazdasági település veszélyeztetni nemesak az arabok anyagi egzisztenciáját, hanem vallásukat és szabadságukat is. A Palesztina-kormány eddig a zsidó-arab megértés érdekében alig tett valamit. Természetes tehát, hogy a zsidók által elért haladást az arabok ellenséges előretörésének tekintik. Különösen az a tény, hogy a Keren Kajemeth által szerzett földek soha vissza nem vásárolhatók, az arab birtokosokat féltékenységgel és bizalmatlansággal töl-

Szerencse sorsjegyek

az

Uj Osztrák Sorsjátékhoz

Egész Fél Negyed

1200 Lei 600 Lei 300 Lei

A legszerencsésebb esetben nyerhető

20.000.000 Lei

külföldben

12.500.000 Lei

7.000.000 Lei

összesen 42.000 nyereséget, több mint

Háromszáz millió Lei

összegben

Az összes sorsjegyek fele nyer!

Rendeljen még ma!

Fizetés a sorsjegyek vétele után.

Fritz Dörge bank

Wien I-K. Körnerstr. 43-49

bukaresti rendőrség átiratára a marosvásárhelyi sziguranca ma letartóztatta Halász Boriskát, aki a marosvásárhelyi munkásmozgalom egyik ismert tagja. Halász Boriska egyik nővére, Halász Magda Bukarestben tartózkodik és Fuchs Andor magánalkalmazott felesége. Halász Magda a néhány nappal ezelőtt lezajlott marosvásárhelyi kommunista perben mint vádlott szerepelt, de a törvényszék felmentette. A bukaresti rendőrség távirati rendelkezésére a vásárhelyi sziguranca letartóztatta mindhármukat és még a mai nap folyamán rendőri fedezettel szállította őket Bukarestbe.

ti el. Simpson valószínűleg meg fogja kísérelni, hogy közvetítő utat találjon a zsidó Nemzeti Otthon felépítése és a mandátum második része között, amely biztosítja az ország nemzsidó lakosságának jogait.

Közben azonban a Gyarmatügyi Hivatal az év májusában bevándorlási tilalmát még mindig nem vonta vissza. Palesztina gazdasági helyzete a világgazdaság válsága következtében nem maradhatott érintetlenül és ha a Gyarmatügyi Hivatal nem függeszti fel a bevándorlási tilalmat, akkor a gazdasági helyzet Palesztinában egyre rosszabbodni fog. A jelentés szerint a Gyarmatügyi Hivatal azért vonakodik a bevándorlási certifikátok kiadásától, mert újabb Palesztinában is emelkedett a munkanélküliség. (Az nem felel meg a valóságnak. Szerk.)

— **Dinatmitrobbanással emeltek ki egy hajót a newyorki kikötőben.** Londonból jelentik: A newyorki kikötőben hónapokkal ezelőtt elsüllyedt Victoria gőzös roncsa beszorult a tengerfenék szikláinak közé s így kiemelése nagyobb nehézségekbe ütközött. Ma a megfelelő óvintézkedések megtétele után ötezer kilogramm dinamittal robbantást végeztek a tenger fenekén és sikerült a sziklát felrobbantani. A víz alatti explózió hatalmas méreteire jellemző, hogy a robbantás pillanatában a tenger vizét kétszáz méter magasságba vetette. A hajóroncs kiemelési munkálatai foly-

Tűzkárunknál megsejült árukat

október 20-tól november 2-ig hatósági engedéllyel

olcsón kiadjuk. A sérült árukat csak készpénzért adjuk ki

Heller és Molnár

divatnagyrúháza, Cluj-Kolozsvár
Calea Regele Ferdinand 15 szám

Uj!

NORD

da

A GRIVITEI 69

(dvar mellett)

ern confort, hideg

ba, központi fűtés,

— Nagyon mér-

árkedvezményen

nek

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemese erdélyi és bánási seldóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jánbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkjeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Nem lesz változás az időjárásban. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben 19 fok Celsius.

A Haggibor elnöksége felhívja va lamennyi szakosztályának tagjait, hogy ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a sporttelepen tartandó főpróbán feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. A diszciplina vonatkozó utasításokat a főpróba alkalmával közlik. Minden szakosztályvezető felelős a rendelkezés pontos betartásáért.

Sikertelen betörés a kolozsvári Pasteur intézetnél. A kolozsvári rendőrség ma a Pasteur intézet igazgatósága feljelentést tett ismeretlen tees ellen, aki az éjszaka folyamán beört a Pasteur intézet mellett működő institut de Antiranie irodájába. A betörő ki akarta törni az intézet páncélszekrényét, amelyet azonban többszöri sikertelen próbálkozás után sem tudott megtenni. A betörő ezután kifeszítette az összes íróasztal fiókokat is, ahol azonban egy lejt sem talált. A betörő munkaközben felvérezte ujját úgy, amit bizonyít, hogy vérfoltok maradtak a szoba padlóján. A betörő kézrekerítésére a rendőrség bevezette a nyomozást.

A kolozsvári törvényszék elrendelte a vizsgálati fogságot a kolozsvári halálautó sofförje ellen. A kolozsvári törvényszék vádta nácsa ma délelőtt döntött Istvánffy Sándor sofför fogvartatása ügyében. Istvánffy tudvalegőleg elgázolta öv. György Pálné 79 éves öregasszonyt, aki súlyos sérüléseket szenvedett, de a szerencsétlenség következtében kiszendetett az öregasszony két éves kis unokája, akit Györgyné a karján tartott, amikor a szerencsétlenség bekövetkezett. A törvényszék vádta nácsa elrendelte a halálutó sofför ellen a vizsgálati fogságot.

Most már minden üzemre kiterjedt a német fémipari sztrájk. Berlinből jelentik: A fémipari gyárok szövetsége ülést tartott amelyen elhatározták, hogy javasolni fogják a birodalmi munkaügyi miniszternek, hogy a munkakonfliktus ügyében hozott döntését tegye kötelezővé. A berlini fémipari sztrájk most már minden üzemre kiterjedt. Míg a sztrájk első három napja incidens nélkül folyt le, ma a sztrájkolók kisebb csoportja a déli városrészekben több helyütt összetűztek a rendőrséggel. A rendbontókat előállították a kerületi rendőrségekre.

Ünnepi istentisztelet. Kedden, folyó hó 21-én reggel órák ünnepélyes istentisztelet tartanak a Ferdinánd király uti nagytemplomban a cluj-i egyetem jubiláris évfordulója alkalmából. Felkértek az egyetem volt és jelenlegi zsidó hallgatói, valamint a hitközség tagjai, hogy niél számosabban jelenjenek meg.

A Haggibor futball-csapata ma, vasárnap Désen vendégszerepel. Az első csapat játékosai ma délelőtt 10 órakor tartoznak jelentkezni a pályán, ahol az összeállítás megtörténik.

Ma zajlik le a dési revizionista konferencia. Az erdélyi revizionista unió és ennek ifjusági szervezete a Berith Trumpeldor ma 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg Désen, a második országos évi konferenciáját a vármegyei színházban. A kettős konferencia iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A bejelentett 60 delegátus egy része már szombatra Désere érkezett, míg a legnagyobb rész a ma délelőtti vonatokkal érkezik. Az ünnepélyes megnyitón minden érdeklődőt szivesen lát a konferencia rendezősége, ugyszintén az esti, díjtalan — műsoros, táncos teaestélyén is. A konferencián mintegy 20 referátumot tartanak az aktuális cionista és revizionista problémákról.

Tovább esik a buza ára. Newyorkból jelentik: A csikágói és a liverpooli gabonapiacokon további árlemorzsolódás állott be. A buza 4-5 százalékos, a tengeri 2-3 százalékos árcsökkenést mutat.

Ismét vereséget szenvedtek a brazil kormánycsapatok

A forradalmárok hadirepülőgépei megjelentek Rio de Janeiro felett

Newyork, október 18. A lapok riodejaneiroi jelentései szerint a telkelők hadirepülőgépei több ízben megjelentek a szövetségi főváros levegőterében és a forradalmárok győzelmeiről beszámoló röpcédulákat dobtak le. Minas Geraes államban és Sao Paulo állam határvidékén a harcok még foly-

nak. A szövetségi kormány részére a napokban indítják utba az első észak-amerikai löszerszállítmányt.

A forradalmárok főhadiszállása jelenti, hogy Parana és Sao Paulo határán a kormány serege vereséget szenvedett és visszavonulni volt kénytelen.

A német parlamenti frakciók elnökei elfogadták a képviselői napidíjak husz százalékos leszállítását

Elfogadják a finn-német kereskedelmi szerződést — Összetűzések a kommunisták és szocialisták között a porosz tartománygyűlésen

Berlin, október 18. A birodalmi gyűlés ma kilenc órán át ülésezett. Második olvasásban elfogadták a finn-német kereskedelmi szerződést. A holnapi ülésen délelőtt tizenegy órától kezdve is meg folytatják a kormánynyilatkozat feletti vitát. A parlamenti frakciók elnökei ma délelőtt a képviselői napidíjak leszállítása ügyében értekezletet tartottak, amelyen azt a határozatot hozták, hogy november elsejéi érvényre lépéséig ideiglenesen elogadják a napidíjak husz és a bizottsági ülésekért járó

külön tiszteletdíjak ötven százalékos csökkentését.

Egyébként ma délelőtt folytatták a kormánynyilatkozat megkezdett vitáját.

London, október 18. A porosz tartománygyűlés üléseit lármás jelenetek miatt, melyek a szociáldemokraták és kommunisták között folytak le, két ízben fel kellett függeszteni s mivel kétszeri újramegnyitást után a zajos incidensek folytatódottak, az ülést elnapolták.

A Román Opera műsora

Vasárnap, 1930. október 19-én: Carmen. Spiridon Dumitrescu, a bukaresti Opera tagja közreműködésével.

Hétfő 1930. október 20-án: Napasta. Ünnepi előadás.

Szerda, 1930. október 22-én: Szóktetés a Szerájából. (Folescu, a bukaresti Opera tagjának közreműködésével.)

Péntek, 1930. október 24-én: Tosca. Vasárnap, 1930. október 26-án este: Zsidónő.

Hétfő, 1930. október 27-én: (Szünet.) Szerda, 1930. október 29-én: Pillangó kisasszony.

Péntek, 1930. október 31-én: Gianni Schiechi és Parasztbeccsület.

Vasárnap, 1930. november 2-án délután: Sevillai borbély.

Hétfő, 1930. november 3-án: Szünet.

Kirakodtak a Londonban megtartandó perza műtörténeti kiállítás kincseit. Londonból jelentik: A februárban megnyitól perza műtörténeti kiállítás hajón titokban és erős őrizet alatt Londonba szállított anyagának kirakódása véget ért. Az európaiak által még nem látott drágaságokat és műkincseket, valamint a felbecsülhetetlen értékű szönyveket páncélpincében helyezték el.

Kilencmillió 620 ezer ház után vetnek ki adót Franciaországban. Párizsból jelentik: A háború óta visszacsatolt területet nem számítva, Franciaország területén adókövetések alapjául szolgáló épületek száma 9 millió 620 ezer 247 volt. Ezek közül 9 millió 448 ezer 389 volt lakóház, 171 ezer 858 gyárépület. Az előző évhez képest a szaporulat lakóházakban 30 ezer 634, gyárépületeknél 3586.

A költségvetéstervezetet tárgyalta az osztrák minisztertanács. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány tegnap Vaugoin szövetségi kancellár elnöke alatt minisztertanácsot tartott, amelyen a jövő évi költségvetés-tervezetet tárgyalták le. Juch pénzügyminiszter expozéja után a minisztertanács elfogadta a költségvetésirányzatot.

Ujjászervezi kaz olaszországi zsidó egyházközségeket. Rómából jelentik: A minisztertanács törvénytervezetet dolgozott ki a zsidó egyházközségek ujjászervezéséről. A jövőben minden hitközségnek egységes szervezetre kell tartoznia, amely aztán képviselni fogja az egész olasz zsidóság érdekeit.

Los Angelesben borzalmas gyári robbanás történt. Los Angelesből jelentik: A város egyik gyára tegnap tűz következtében fölrobbant. A robbanás által okozott légnyomás olyan erős volt, hogy a házak ablakait nagy körzetben benyomta, a járókelőket földhöz vágta és az autót főlborította. Eddig nyolcven sebesültről tudnak. Valószínűleg azonban nagy lesz a halottak száma is, de erről még biztos adatokat nem lehet közölni, mert a gyár épületét lángtenger borítja és a tüzeltség erőfeszítését, hogy a bentrekedt embereket kihozza, eddig nem vezettek sikerhez.

Két hónapot vesz igénybe az „R. 101” romjainak eltakarítása. Londonból jelentik: A tragikus módon elpusztult „R. 101” angol léghajó-óriás romjainak eltakarításával az angol kormány egy sheffieldi acélgyártat bizott meg. A gyár a közeli napokban megkezdte a munkálatait, amelyek mintegy két hónapig fognak tartani.

Szerencsés jövőt, nyugodalmat, boldogságot szerez magának ha megnyeri a főnyereményt

HUGO HORWITZ & Co. WIEN

cégnél Franz Josefs Kai 65

800.000 Silling = 20,000.000 Lei

Az osztrák osztálysorsjáték a világ legkedvezőbb sorsjátéka

84.000 Sorsjegy 42.000 Nyeremény

Rendeljen azonnal és szerencsét csinál.

Nyeremények: 500.000 Sill. — 12.500.000 Lei, 300.000 Sill. — 7.500.000 Lei. Kétszer 100.000 Sill. — 5.000.000 Lei. Kétszer 80.000 Sill. — 4.000.000 Lei. Kétszer 60.000 Sill. — 3.000.000 Lei. Háromszor 40.000 Silling

3.000.000 Lei és számos más nyeremény összesen

13.406.000 Silling — 335.130.000 Lei

Az I. osztály huzása november 18—20 (1930)

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után.

Huzás után küldünk a hivatalos huzási jegyzéket

Sorsjegyárak: Egész: Sill. 48 — 1.200 lej, Fél: Sill. 24 — 600 lej,

Negyed: Sill. 12 — 300 lej. Inklusive portó.

Kotta Király-nál

Kotta Király-nál

Legnagyobb raktár — Legolcsóbb ár!
 Cluj, Fötér 15

Mérnöki hir. Dr. Bohatiel és Deveseri mérnökök és építeltervező és vállalkozói irodája a CFR műhely alapozási munkálatait befejezvé, ismét az Egyetem ucca 7. szám alatt (Str. Universitatea) folytatja működését. Telefon 9—44.

Politikai merénylet Budapesten. Budapestről jelentik: Kühnelt-Leddin Ervin macedón egyete mihailgató ellen revolveres merényletet követtek el tegnap a Dunaparton. Amikor Kühnelt a Vigadó Kioszkból kijött, egy ismeretlen férfi revolverrel rálőtt. A golyók szerencsére nem találtak. A diák elleni merénylet politikai természetű, amit az is igazol, hogy Jugoszlávia ellenes cikkei miatt fenyegető leveleket kapott „jugoszláv hazaiak” aláírással.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természet adta **Ferenc József** keserűviz naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Növekedett Németország buzaimportja. Berlinből jelentik: A birodalmi minisztérium közlése szerint Németország buzaimportja szeptemberben 1,2 millió métermázsá volt az elmúlt évi 971 ezer métermázsával szemben, ami érthető, mert most a készletek a tavalyinál kisebbek s nagyobbarányu behozatalra van szükség.

Mégis jelölni fogják az új választásokon a letartóztatott szemin-tagokat. Varsóból jelentik: A parlamenti ellenzék pártjai elhatározták, hogy nem veszik figyelembe a Breszt-Litovszkban letartóztatásban lévő volt törvényhozótestületi tagok jelöltetéséről lemondó nyilatkozatait s a volt szemin-tagokat a választáson jelölni fogják.

Elektrifikálják a legfontosabb osztrák vasutonalakat. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány a legfontosabb osztrák vasutonalakat elektrifikálni készül. Most vannak az előkészítő munkálatok s ezek befejezésével megkezdik a villamosítást. Legelőbb is a salzburg-bécsi, bécs-hegyeshalmi és a linz-grázi vonalakat fogják elektrifikálni.

Rendeljen még ma egy sorsjegyet! Fritz Dörge bank Wien, I.—k. Kertner-Strasse 43—49. A huzások küszöbön vannak.

A kolozsvári cionista asszonyok tea délutánja. A cionista asszonyok világ-szervezetének, a WIZO-nak kolozsvári tagozata e hó 21-én, kedden délután fél-öt órakor tea keretében tisztújító közgyűlést tart. A WIZO vezetősége ezúton is meghívja tagjait és az érdeklődőket a teadélutánra. A háziasszonyok tisztjét dr. Balázs Endréné, Balázs Sándorné, dr. Fischer Józsefné és dr. Goldner Mihályné fogják ellátni.

Az osztrák főváros valorizálni készül a háború előtti költségeit. Bécsből jelentik: Beavatott helyről származó közlések szerint az osztrák főváros valorizálni készül háború előtt felvett költségeit. Egyelőre a belga, francia, holland és svájci kezekben lévő kötvények valorizálásáról lesz szó, mintegy ötven százalék erejéig.

Jarosláv Hasek:

Infanterist Svejk

A világháború egyetlen humoros, satirikus regénye, amely méltán sorakozik világhíradalom halhatatlanná vált humoros művei közé. Három film és több színdarab készült ebből a regényből, amelyben Svejk, aki olyan bolond, hogy már bölcsnek is elmehet, mond véleményt emberekről, intézményekről, de úgy, hogy a könny buggyan ki a kacagástól. Ára 95 lej.

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYABAN

Csöd

Külföldre

Budapest, október 18. A pánik közeli közgazdasági helyzet miatt a magyar pénzügyi helyzet elhárítására...

Mint egy olyan a budapesti pénzügyi helyzet...

A megoldást és hangoztatták esőnt vesz fel a azonban sehogyan legutóbb egy igen kedvező nagy provizórt lyezi a magyar piacon, azt a magyar pénzügyi...

Hogyan szerezhetünk pénzt, amikor a rom százalékos pénzügyi helyzet...

Ha ez igaz volna akkor sokkal Beth-adt Bethlen beszéde közöttben indokorlása a sokkal trezorokba.

Külföldi kölcsönök a kormány és a pénzügyi helyzet...

Amikor június 20-án a három pengős bankjegy összesen 24 pengőre értékelődött...

A buza ára viszont, az adótervezés, azután fizetendő az államháztartás...

Friedman

A jelenték

Különöse A sorsjegy Sill. 84.000 S

Sill. Az elmu

Az I. os

Sorsjegy

Minden rendelést Huzás után felszólítás a s

Ludvig

KÖZGAZDASÁG

Csőd előtt a magyar pénzügyi kormányzat

Külföldre menekül a magyar nagytőke — Bethlen István államcsődöt emleget

Budapest, október 18. A pénzügyi pánik közeli veszélye lóg a magyar közgazdaság levegőjében és különösen súlyosra teszi a helyzetet az a körülmény, hogy megindultak az ellenőrizhetetlen eredetű suttogások a vagyonváltás bevezetéséről is, amit állítólag, mint *ultima ratiót* tartogat a magyar pénzügyi kormányzat az államcsőd elhárítására.

Mint egy felzavart hangyaboly, olyan a budapesti pénzvilág és azok, akik megnyugtatták a nyugtalanokat, titokban szintén igyekeznek biztosítani magukat.

A megoldást mindig úgy képelték és hangoztatták is, hogy külföldi kölcsönt vesz fel az állam, ez a törekvés azonban sehogy sem akar sikerülni és legutóbb egy svájci bankár, akinek igen kedvező kamatfeltételeket és nagy províziót kínáltak fel, ha elhelyezi a magyar kölcsönt a svájci pénzpiacra, azt a választ adta egy magyar pénzügyi kapacitásnak:

— Hogyan adhatnék én Önöknek pénzt, amikor saját polgárok két-három százaléka svájci bankokba hozza pénzüket. Az Önök polgárai saját pénzüket nem látják biztosítva otthon, akkor hogyan várhatnak bizalmat a külföldtől?

Ha ez igaz volt néhány hét előtt, akkor sokkal igazabb most, mert Bethlen beszéde után most még fokozottabban indult meg a pénz kivándorlása a sokkal biztosabb külföldi trezorokba.

Külföldi kölcsönre már nem is gondol a kormány és mint egyetlen lehetőséget azt vetette fel Bethlen az egyes pártban, hogy nem lehetne-e felemelni a boletta árát.

Amikor június végén életbelépett a boletta, 20—21 pengő volt a buza. A három pengős boletttal együtt tehát összesen 24 pengőt kapott a gazda — igaz viszont, hogy a bolettakülönbözet adótartozás, jelenlegi adó, vagy ezután fizetendő adó címén többnyire az állampénztárba vándorolt.

A buza ára viszont egyre esett és ma már elérte a 12 pengőt. Ha tehát a 20 pengős ár mellett szükség volt segítségre, annál szükségesebb most a 12-ös árfolyamon. De természetesen senki sem gondolja komolyan, hogy a bolettának egy-két pengős áremelésével segíteni lehet a helyzeten. A bo-

letta csak egy kis rétegnek, a nagy és középbirtokosoknak használ — a kisgazdának nincs eladni való fölöslege — amennyiben egyáltalán használ, mert egy újabb chikagói besszhuillám, vagy néhány orosz gabonahajó megjelenése Hamburgban úgy elfújhatja ezt a bolettaemlést, mint ahogy az eredeti boletta árát még az orosz dumping előtt elvitte egy nemzetközi áresés.

Ez tehát a semminél is kevesebbet jelent és továbbra is fennmarad a kérdés: a közgazdasági élet — és így az állam — bevételeinek egyre nagyobb csökkenése mellett, hogyan lehet munkával és kenyérral ellátni a munkanélkülieket és hogyan lehet el-tartani a sokszorosan túlméretezett állami adminisztrációt?

Még egy pár „hogyan”-ért nem kell a szomszédba menni. Mert például: hogyan lehet biztosítani a gazdát (minthogy a boletta már megbukott), hogy legalább a termelési költséget megkapja a buzáért? Hogyan lehet biztosítani a kereskedőnek legalább annyi keresetet, hogy legalább a házbért ki tudja fizetni? Hogyan lehetne biztosítani a 100—200 pengős család tisztviselőnek, a 30—40 fillér órabéres munkásnak a téli tüzelőt, a didergő gyerekeknek a meleg ruhát, az éhezőnek a mindennapi kenyeret? A gazdasági élet normális vérkeringését?

Mert valójában erről van szó: vagy sikerül helyreállítani a pénzügyi és gazdasági egyensúlyt, vagy sokszorosán és sokszorta nagyobb erővel megismétlődnek a szeptember 1-i események.

Mindenki tudja Budapesten, hogy ezt a második lehetőséget minden eszközzel igyekszik kiküszöbölni a kormány, ebben az esetben tehát az első „vagy” marad. A mai helyzetben, amikor a miniszterelnök nyíltan kijelenti, hogy e pillanatban nem látja a segítség útját, nyilvánvaló, hogy a segítséget csak nagyon erőlyes, nagyon kiméretlen pénzügyi eszközökkel lehet megkísérelni.

Ezektől az erőlyes és kiméretlen eszközöktől rettenetesen retteg a gazdasági élet, amely, ha talán áldozatokkal, de mindenesetre simán és megrázkódtatás nélkül szeretne visszajutni a rendes életmederbe.

Nemzetközi terméseredmények

Németországban a statisztikai hivatal most tette közzé a burgonyatermés becslését. A korai burgonyával együtt az idei burgonyatermés 443 millió métermáza, husz százalékkal több, mint a múlt évben. Huszonöt év óta az idei a legnagyobb burgonyatermése Németországnak.

Japánban, amely a világ legnagyobb babtermelő állama, az idei babtermés egymillió 410.000 métermáza a múlt évi 970.000 métermázával szemben.

Csehszlovákia az elmúlt gazdasági évben háromszáz vagon lóheremagot exportált. Az idei termés azonban gyenge, kivételre alig marad valami, de a múlt évi készletek, továbbá a nagy francia, olasz és lengyel termés az árakat leszorította.

Franciaországban a legújabb becslés szerint a buzatermés eredménye 67 millió métermáza volt, tehát 11 millió métermázával több, mint amennyit a legutóbbi becslés megállapított.

Mexikóban, amelyik kukoricabehozatalra zorul, az idén húszmillió métermáza a belföldi kukoricatermés, úgy, hogy külföldi kukoricára nincs szükség.

Európa összes országaiban az idén körülbelül százmillió métermáza cukorrépa termett. A múlt évi termés 84.000 métermáza volt.

Az európai bortermelés eredménye az idén 33 millió hektoliter csökkentést tesz ki a múlt évivel szemben. Franciaországban magában húszmillió hektoliterrel kevesebb bor termett, mint tavaly, úgy, hogy jó borárrakra lehet számítani.

A hagyma ára a német piacokon a nagy bulgáriai kínálat folytán esik. A hagymatermés Bulgáriában igen jó volt, mintegy 300 vagon vár külföldi elhelyezést.

Rotterdamban főleg a csekélyebb amerikai kínálat miatt megélnékült a gabonapiac, azonban a múlt hét végi amerikai lanyhulás ismét csökkentette az árakat. Az élénkülésből a legnagyobb hasznot az oroszok húzták, amennyiben 1.7 millió métermáza búzát adtak el. Az elmúlt hét beigazolta, hogy határidőre sokkal több búzát adtak el a spekulánsok, mint amennyivel rendelkeznek, így erőteljes árjavulás állhat be.

A rozs iránt nagyobb az érdeklődés és növekedett a forgalom. Az árpát nem keresik. Kukoricában inkább a tengerentúli áru iránt van kereslet.

Az összes külföldi tőszdéken a forgalom minimális.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara felhívása a háztulajdonosokhoz. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara tekintettel egyfelől arra a nehéz gazdasági helyzetre, amelyben a háztulajdonosok is vannak, másfelől pedig arra, hogy már nincs lakásiany, ami tulajdonképpen okozója volt a háztulajdonosok kárára még ma is fennálló különleges megszorító intézkedéseknek, elhatározta, hogy lépéseket fog tenni az illetékes tényezőknél azoknak a korlátozásoknak a megszüntetésére, amelyek a bérletek szabad forgalmát akadályozták. Hogy a közbenjárás eredményes lehessen, szüksége van a Kamarának az érdekeltek támogatására a szabad lakásokról szóló statisztika elkészítése céljából. Ez okból kérjük az összes ingatlan tulajdonosokat, hogy október végéig közöljék a Kamarával akár szóban, akár írásban a rendelkezésre álló lakások számát, milyenségét és térfogatát. A fenti adatokat a Kereskedelmi és Iparkamara (Calea Marschal Foch 51. szám I. em.) 8. számú szobájában adandók le d. e. 9—12 között.

A KÖNYVPIAC SZENZÁCIÓJA INFANTERISZT SVEJK. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYV-OSZTÁLYÁBAN.

Szönyeg-hét

- Argaman
- Atag
- Axminster
- Perzsa utánzat
- Sudan
- Afgan
- Juta velour
- Buchle
- Spárga

szönyegékből

valamint szövet, tüll és tussor függönyökből vasárnap

Kiállítást

rendeznek

Felhívom

t. vevőim figyelmét a most alakított

uj üvegtetős világos szőnyeg, függöny, és butorszövet osztályom megtekintésére

A költözökös idejére rendkívül előnyös árak a fenthirdetett cikkekben!!

Szabó Jenő

divatkülönlegességek és szőnyeg, függöny nagyáruháza

Szönyeg-hét

y-nál
y-nál
Legolcsóbb árt
er 15

Bohatriel és Deve
illettervező és vál
R műhely alapozá
jezvéen, ismét az
n alatt (Str. Uni
működését. Tele.

ylet Budapesten.
Kühnelt-Leddin
e mihálgató ellen
követek el teg
amikor Kühnelt a
ött, egy ismeretlen
t. A golyók szeren
A diák elleni me
észetű, amit az is
via ellenes cikkei
eket kapott „jugo
ással.

yeres bántalmak,
s, máj és lépduzza
s ellen a természet
serüviz naponként
athatos segítséget
megfigyelések be
renc József viz al
eseteiben gyorsan
t. A Ferenc József
yógyszertárakban,
rüzetekben.

metország buzaim
ntik: A birodalmi
szerint Németor
szeptemberben 1.2
lt az elmúlt évi
val szemben, ami
készletek a tava
yobbarányu beho

ják az új választá
ott szemjtagokat.
parlamentii ellen
tak, hogy nem ve
Breszt-Litovszkban
volt törvényhozó
ltetésről lemondó
lt szemjtagokat a
gjak.

legfontosabb oszt
Bécsből jelentik:
y a legfontosabb
at elektrifikálni ké
előesztő munká
sével megkezdik a
b is a salzburg-bé
i és a linz-grázi
trifikálni.

na egy sorsjegyet!
en. I.—k. Kertner
ások közül van

nista asszonyok tea
a asszonyok világ.
ZO-nak kolozsvári
kedden délután fél
ben tisztújító köz
vezetősége ezuton
az érdeklődőket
ziasszonyok tisztjét
Balázs Sándorné,
és dr. Goldner Mi-

ros valorizálni ké
kölcsönéit. Bécsből
helyről származó
sztrák főváros va
ru előtt felvett köl
belga, francia, hol
len lévő kötvények
zó, mintegy ötven

Hasek:

st Svejk
gyetlen humoros,
amely méltán som
halhatatlanná
közé. Három film
észült ebből a re
Svejk, aki olyan
bölcsek is elme
t emberekről, in
y, hogy a könny
ástól. Ára 95 lej-

UJ KELET
ALYABAN

Friedmann szerencsége óriási!

A jelentékenyen megjavított játéktervű osztrák osztályosjáték a legjobb a világon.

Különösen felemelték a középnyeremények számát! A sorsjegyek fele nyer

Egy sorsjeggyel nyerhet
Sill. 800.000 = 20.000.000 Lei
84.000 Sorsjegy 42.000 Nyeremény

Össznyeremények:
Sill. 13.406.400 = Lei 335.160.000

Az elmúlt sorsjátékon sok első nyereményt fizettem ki szerencsés vevőimnek

Az I. osztály húzása 1930 november 18—20

Sorsjegyárak: negyed fél egész
Lei 300 Lei 600 Lei 1200

Minden rendelést azonnal végrehajtunk és mellékeljük a hivatalos játéktervet. Húzás után felszólítás nélkül azonnal küldjük a hivatalos nyeremény jegyzékét. Iztetés a sorsjegy vétele után Rendeljen még ma

Ludvig Friedmann Wien I.
SALZGRIES 12-H.

Színház-Mozi

A Magyar Színház Irodájának közleményei

Az első tavasz bemutatója.

A jövő hét öt estéjére tüzte ki a színház Brodsky világhírű operettjét, Az első tavaszt. Ez a gyönyörű zenéjű, modern operett most járja diadalmasan a világvárosok színpadjait. Telve van szebbnél-szebb táncszámokkal, dalokkal, duettekkel, meséje fordulatos és ötletes, kiállításra pazar. A kiemelkedő számokat minden biztonnal egész Kolozsvár dudolni fogja a jövő héten. Az első tavasz nagy tangója felülmúlja a Szólik az asz szony híres tangóját is, Kondor és Ihsz talkie-duója pedig olyan szám, amelyet még nem láttak Kolozsváron. A színpadi deszkák helyét ezen az estén tükörsíma parkett váltja fel, amelyen a színház 12 görle ragyogó új toalettekben mutatkozik be. Meglepetés lesz az új diszletek között az a gyönyörű lovagterem, amely Az első tavasz számára készült, amely Az első tavasz számára készült, amely Az első tavasz számára készült.

A budapesti Meseszínház vendégjátéka.

Kedden délután kezd meg három napra terjedő vendégjátékát a híres budapesti Meseszínház. Az egész együttes gyermekekből áll, akik azonban kiforrott művészek és egy teljes 3 felvonásos operettet, a Babszem Jankót játsszák, a felnőtt művészeknek is dicséretre való ügyességgel. A Babszem Jankóban ének és táncszámok, tréfás és komoly jelenetek változtatják egymást s ahol eddig a gyermekprimadonnák eljátszották, mindennél zajos siker fogadta a kitűnő produkciót. A helyárak: 10, 20, 30, 40 és 50 lej. Gyermekek és felnőttek egyaránt rendkívül élvezetelt fognak találni a Meseszínház vendégjátékában. Három napon át délután fél 4 és fél 6 óra között lépnek fel a Meseszínház pompás kis művészei.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Az esti előadások fél 9-kor kezdődnek.

Hétfős este fél 9 óra: Az első tavasz. (Brodsky világhírű operettje. Előszőr. 4. Premier-bérlet. Ssz. 25. Kondor, Betegh, Nádor, Tompa, Ihsz fellépésével.)
Kedden délután fél 4 és fél 6 óra: Babszem Jankó. (Operett 3 felvonásban. A budapesti Meseszínház gyermekegyüttesének vendégjátéka. Tánc, zene, ének, film. 10, 20, 30, 40 és 50 lejes helyárak.)
Kedden este fél 9 óra: Az első tavasz. (6. A. bérlet. Ssz. 26.)
Szerdán délután fél 4 és fél 6 óra: Babszem Jankó.
Szerdán este fél 9 óra: Az első tavasz. (Harmadszor. 6. A. bérlet, Ssz. 27.)
Csütörtökön délután fél 4 és fél 6 óra: Babszem Jankó.
Szűrtörökön este fél 9 óra: Alexandra. (Operett-repriz új szereposztásban és új betanulásban. Karácsonyi Ily, Betegh Bébi, Nádor Jenő, Ihsz Aladár, Tompa Béla fellépésével. 7. A. bérlet, Ssz. 28.)
Péntek este fél 9 óra: Nagy vidám est. (Szimfónikus jazz-nyitány. — Macskák a háztetőn a la Páris, előadja 12 görle. — Régi szerelem, Ihsz pantomimje, Leóvey, Miklóssy, Betegh Bébi, Ihsz. — Apacszerzem. Betegh Bébi, Ihsz, Karácsony Ily és Kondor Ibolya szonjai. — A láthatatlan ember, tréfa: Kondor Ibolya, Földényi, Forgács. — VIII. Albert, Szóke szakáll tréfája. — Tompa Pufi székely mókái. — Komár Julis vidám számai stb. Konferál: Selmezy. Premier-bérlet 5. szám. Sorozatsz. 29.)
Szombat délután fél 3 óra: Az ember tragédiája: (Ifjusági előadás olasz helyárakkal. Poór Lily fellépésével. Bevezetőt tart: Kovács Dezső igazgató.)
Szombat este fél 9 óra: Az első tavasz. (Bérletszűntben. Negyedszer.)
Vasárnap délután fél 3 óra: Cirkuszhercegnő. (Karácsonyi Ily fellépésével. Mérsékelt helyárakkal.)
Vasárnap este: Első tavasz. (Bérletszűntben. Ötödször.)

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA.

Vesárnap délelőtt 11 óraor matiné:

„A pavillon titka“, detektiv kalandok 8 telvonásban. A löszerepben Stuart Weeb. Helyárak 15 és 10 lej
Vasárnap délután: Ninics előadás.
Hétfőn 4 és 6 óraor: „Egy anya kálváriája“, dráma 8 telvonásban. A löszerepben: Esther Raiston, Jack Hoit és a Schimay-kvartett, új szenzációs számokkal. Helyárak: 10 és 20 lej.
Kedden, szerdán és csütörtökön délután fél 4 és fél 6 óraor: A budapesti gyermekszínház vendégjátéka. „Babszem Jankó kalandjai“. Énekes, táncos mesejáték 3 telvonásban. Helyárak: 10-től 50 lejig.
és Vasárnap 5 és 7 óraor, rem Péntek, szombat 4 és 6 óraor és vasárnap 5 és 7 óraor: „Biztosítsa magát“, vígjáték 8 telvonásban. A löszerepben: Ciara Bow. Helyárak: 10 és 20 lej.
Vasárnap délelőtt 11 óraor matiné. 10 és 15 lejes helyárakkal.

RADIOMŰSOR

Idő: Középeurópa

Vasárnap, október 19.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika.
10: Egyházi zen.
11.15: Evangélikus istentisztelet.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
Majd: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye.
2: Gramofonhangverseny.
3.30: A m. kir. földmívelésügyi miniszterium rádióelőadás-sorozata.
4: Rádió Szabadegyetem.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
5.15: Bodán Margit magyar nótáestje Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével.
6.20: Weygand Tibor énekszámai a rádió házikvartettjének kíséretével.
7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása.
7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Cigánybáró“, operett.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
Majd: id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-hávházból.
20.10: Rádiózenekar.
20.50: Blanch szopránénekesnő dal- és ária-estje.
21.20: Rádiózenekar.
Belgrád. 20: A Glinka-énekkar dal-estje.
21: Gramofon.
21.30: Szlovén dalok citerakisérettel.
Berlin. 18.50: Beinacher: A fejszés bolond című hangjátéka.
20: Dajos Béla zenekara. Utána 0.30-ig tánczene.
17.45: Letz: „Magdolna“ című színműve.
Breslau. 18.05: Könnyű zene.
19.15: Horn Hanna zongoraművésznő játéka.
22.30—0.30: Tánczene Berlinből.
17.15: Katonazene tenorénekekkel.
18.15: Gerhardt Helén énekesnő dalestje.
22.05: Szállodai zene.
18: Német áriák és dalok.
Bruxelles. 20.15: Orgonajáték a karmelita-templomból.
20.35: Vonósnyegyes.
21: Az orgonajáték folytatása.
21.15: Tánczene.
Bucuresti. 10.45: Egyházi énekkar.
11: Rádiózenekar.
12: Gramofon.
12.50: Gramofon.
16: Dinicu-zenekar.
19: Gramofon.
20: Kabaréest.
Hamburg. 18.45: Beethoven-dalok.
20: Szórakoztató hangverseny 14 számból.
22.30: Tánczene.
Kalundborg. 20.15: Népszerű operazene.
22: Rádiózenekar hangversenye.

Páris Post-Parisien (329 m.) 20.45:

Gramofon.
22: Hét számból álló hangverseny. Páris Rádió-Paris. Poulet-hangverseny a Sarah Bernhardt színházból.
20: Gramofon.
20.45: Kávéházi zene.
Prága. 19.22: Fiebich: A messinai menyasszony című énekes szomorujátéka.
Riga. 20.35: Mulé: Farkas módján című operája.
Stuttgart. 20: A stuttgarter Erzsébet-templom énekkarának hangversenye. orgonaszólóval, helyszíni közvetítés.
21.15: Ketelbey tizzenhárom zeneműve a stuttgarter filharmonikusok és vegyeskar előadásában.
Toulouse. 19.30: Könnyű zene.
20: Bécsi zene.
21: Operarészletek.
22: Havaji gitár.
22.30: Szimfónikus hangverseny.
23: Jazz.
Varsó. 22.15: Szólisták hangversenye.
23: Ejjfélig tánczene.
Bécs. 10.30: Egyházi á capella zene.
Zürich. 20: Orgonajáték és dalok a svájci hét keretében.

Hétfő, október 20.

Budapest. 9.15: Hangverseny.
9.30: Hírek.
12: Déli harangzó az Egyetemtemplomból, időjárás-jelentés.
12.05: A m. kir. 2. József nádor honvédelmi vezérkarának hangversenye.
12.25: Hírek.
1: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
2.30: Hírek.
4: Asszonyok tanácsadója.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5: Pillitz Dezső felolvasása: „Mesterséges világítás és többtermelés a mezőgazdaságban.“
5.30: A Magyar Cimbalomtűs hangversenye.
6.45: Rádióamatőr-posta.
7.30: Bodrogközi Zoltán novellái: 1. A kubikos. 2. A jó kutya hazajár.
8. Részletek régi magyar operettek-ből. Előadók: Szabó Lujza és Halmos János.
9.30: Fábrián Lajos dr. vezérkari százados előadása: „A Magyar Hétről.“
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
Majd: A Fejes-szalonzene, az Ostende-tangó- és jazz-band, valamint Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.
Barcelona. 22.20: A Barcelona-zenekar spanyol zenéje.
23: Hírek.
23.05: Ferrar szopránénekesnő és Barabás tenorista dal- és áriaestje a rádiózenekar közreműködésével.
24: Gramofon.
Belgrád. 20: Népdalok.
Berlin. 19.05: Szórakoztató zene.
Utána Bizony Béla zenekara a Berlin kávéházból.
0.30: A berlini 1930-as hangversenyegyesület hangversenye.
Pozsony. 13.30: Haydn G-dur szimfóniája gramofonon.
16: Gramofon.
16.30: Délutáni zene.
17.30: A Pozsonyi-trió Schumann D-moll trióját és fantasztikus darabját játssa.
Breslau. 19: Gramofon.
19.40: Dvorzsák-dalok.
22.40: Rádiózenekar bariton- és zongoraszólóval.
24: Tánczene.
24.15: Vendéglői zene.
Bukarest. 16: Rádiózenekar.
17.30: Rádiózenekar.
19: Gramofon.
20: A Theodorescu-vonósnyegyes kamarazenéje.
20.45: Baldovin énekes vidám dalokat ad elő.
21.15: A Theodorescu vonósnyegyes játéka.
Frankfurt. 21.50: Az Aguilar-lantnyegyes hangversenye.

23.05: Tánclecke.
23.35: Gramofon-tánczene éjjfélig.
Hamburg. 20: Szórakoztató zene.
22: Erdlen Hermann: Időről-ldőre című zeneműve.
21.35: Goldschmit Alfonz: „Pénc“ című hangjátéka.
22.50: Kávéházi zene.
Kalundborg. 20.30: Jütt dalok és zeneművek.
21.30: Északi szerzők zongoraművei.
22.30: Rádiózenekar.
Katowicz. 23. Kraków.
23: Tánczene.
Kaunas. 19.50: Kamarazene.
20.50: Gramofon.
Köln. 20. Könnyű zene.
21: Szórakoztató- és tánczene.
Königsberg. 18.45: Bossi: D-dur trió.
20: Szórakoztató zene.
22.30: Éjjfélig tánczene.
Lausanne. 21.05: Tácdalok.
Leipzig. 19.30: Bécsi est.
21: Vidám bécsi történetek.
21.30: Niemann Walter zongoraművész saját műveit adja elő. Utána: 24-ig szórakoztató gramofon.
Ljubljana. 20: Rádiózenekar.
Milánó. 20.30: Szimfónikus hangverseny. A hangverseny végétől éjjfélig jazz.
Mor Ostrava. 18.35: Barcar Milan szerzeményei.
19.15: Praha.
19.20: Fuvós rendőrzezenekar.
20.25—23: Praha.
München. 19.30: A müncheni filharmonikusok Beethoven-hangversenye.
21.45: Vergilius méltatása.
Bécs. 20.30: Simfónikus hangverseny.

Aprohirdetések

Szörme bundákat 3500 és szörme galériák 350 lejtől kaphatók, V. Jánky, Fő tér 22. Udvar.

Román, francia órát ad, középiskolai tanulókat instruálását vállalja orvostan hallgató, esetleg lakás ellenében is. Cim a kiadóban.

Keresek egy szoba, előszoba, fürdőszobából álló lakást, esetleg irodai együtt. Várta Kolozsvárban, miközben az lakás, lehetőleg telefonhasználaton, megkeresések: „Jó lakó“ címen az Kelet kiadóhivatalába. Arak megjelölendő.

Eladó egy két méter hosszú perzsaszöveg két megkezdett perzsaszöveg. Várta Kolozsvárban, miközben az lakás, lehetőleg telefonhasználaton, megkeresések: „Jó lakó“ címen az Kelet kiadóhivatalába. Arak megjelölendő.

Eladó egy hálóberendezés, gyermekcikk, gyerekágy, állótűk, nagy Singer varrógép és több apróbb dolgok. Könyvtár suth L. ucca 31.

Teljesen perfekt német gép- és gyártási irónó-levelező keres délelőtre állás. Cim a kiadóban.

2 szoba, konyha, fürdőszobás lakás belvárosban teljes berendezéssel azonnal átadó. Cim a kiadóban.

Absolvent eines deutschen Gymnasiums mit rumänischen, französischen und ungarischen Sprachkenntnissen sucht Unterrichtsstunden. Schalom.

Urillányoknak elsőrendű lakás, ellátás. Fürdőszoba, zongorahasználat. Szeged, egyház ucca 9.

1-2 fiatal ember teljes ellátást kapna. Deák Ferenc ucca 45. Olasz kóser háztartásba. Kost kioldásra is.

Zongoraórákat adok kezdőknek és jó módszerrel. Cim a kiadóban.

Utazó urak figyelmébe. Zsibón nyílt az Unió Szálloda, kávéház, rem teljesen ujonnan berendezve. tünő, figyelmes kiszolgálás. Utazóknak kedvenc. Szives pártfogást Goldner.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVMEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

XIII EVF. Cluj-Kolozsvár október 19. 5691 f

As Uj Kelet és bánti z...
Cikkeink ut...
forrás meg...
Kéziratokat r...
és megörzésük

nagy ték m

Cluj Kolozsvár Uj Kelet tudósító pompa legfényese...
ette ünnepelte Kolozsvár városa egyetem fennáll...
ubileumát és II. hivatalos kolozsvári külsze má...
ezdve a királyi c...
ogatása és az eg...
epségeinek hatás...
árnap este fellő...
z éjjféli órákban...
kezni kezdtek az...
vőiből ide irány...
ok, a város ucca...
ek dolgoztak az...
zokat az utvonai...
királyi családnak...
ell haladniok, f...
ették be. Egész f...
ett folyt a munka...
szobák, lehetőleg telefonhasználaton, megkeresések: „Jó lakó“ címen az Kelet kiadóhivatalába. Arak megjelölendő.

Huszeze Hétfőn reggel...
Várta Kolozsvárban, miközben az lakás, lehetőleg telefonhasználaton, megkeresések: „Jó lakó“ címen az Kelet kiadóhivatalába. Arak megjelölendő.

ak népe tarka...
egkapon érdeke...
k. Mintegy husz...
ak a száma, aki...
kalmából jöttek...
atalmas tömeg a...
ton és a Fötéren...
ig a rendezők az...
helyezésén fárado...
and király utó...
rakkos és cilinder...
ttbe öltözött hől...
audvarhoz, amel...
dvar éjjel elő...
uzgólkodnak a sz...
n. Reggel félkil...
zett Kolozsvár...
mely a kormány...
entereket és az o...
reit hozta Koloz...
r azonban még...
nizsteri különv...
ciás urak csak...
kból. Féltilzko...
da kísérete me...
tultatják a feke...
alyi család címe...
nt kocsikát.

Várják A pályaudvaron...
emérés folyik.